БЕЛАРУСКАЯ МАЛАДЗЁЖНАЯ ГАЗЕТА

ЧЗ

ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА

13 жніўня 1994 г.
Субота
№ 88(13805)
Кошт у розніцу 100 рублёў
Выдаецца з 1921 года

Малюе Віктар ДУБОВІК

Кур'ер "ЧЗ"

Адпушчаны цэны

З 11 жніўня павышаны цэны на некаторыя віды прадуктаў харчавання, вытворчасць якіх была вельмі стратнай для дзяржавы і пастаянна датавалася з бюджэту.

У прыватнасці, бутэлька малака і кефіру 2,5-працэнтнай тлустасці каштуе без пасуды 1400 рублёў, 3,2 працэнта тлустасці — 1600 рублёў, за бутэльку вяршкоў трэба заплаціць ад 4400 да 5000 рублёў. Кілаграм смятаны каштуе цяпер ад 18900 да 21600 рублёў. За такую ж колькасць тавару вышэйшага гатунку неабходна заплаціць 14 тысяч рублёў, а за каробку дзіцячых малочных сумясей "Малыш" і "Малютка" — 12700 рублёў.

Змяніліся і цэны на хлеб. У прыватнасці, буханка "Беларускага" каштуе ад 3800 да 3900 рублёў, "Прыдняпроўскі" — ад 3500 да 3600 рублёў. Павялічыўся і кошт батонаў, хоць цэны на іх былі адпушчаны раней. 400-грамовы батон, напрыклад, каштуе 3010 рублёў.

ФПБ скардзіцца

Савет Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі накіраваў прэзідэнту пісьмо, у якім выказаў сваю занепакоенасць рашэннем дэпартамента цэн пры Міністэрстве эканомікі рэспублікі павялічыць з 1 жніўня размер кватэрнай платы і тарыфаў на камунальна–бытавыя паслугі. У дакуменце ведамства прафсаюзам паведамляецца таксама аб увядзенні свабодных рознічных цэн на малако, хлеб і вырабы з іх.

Разумеючы вымушаную неабходнасць гэтых мер, ФПБ усё ж лічыць мэтазгодным захаваць дзяржаўнае рэгуляванне цэн на прадукты харчавання і тарыфаў на жыллёва-камунальныя паслугі на перыяд выхаду з крызісу. У сваім пісьме савет ФПБ просіць Аляксандра Лукашэнку прыпыніць рашэнне дэпартамента цэн і даручыць Кабінету Міністраў правесці кансультацыі для ўзгаднення пазіцый па гэтай праблеме з прафсаюзамі, а таксама аб'яднаннямі наймальнікаў.

Пракуратура бярэ прыклад з прэзідэнта

Як паведамілі ў Пракуратуры рэспублікі, генеральны пракурор Васіль Шаладонаў падпісаў загад аб правядзенні ў жніўні—кастрычніку бягучага года дэкларавання даходаў усіх работнікаў пракуратуры, якія маюць статус дзяржаўных служачых.

Непрадстаўленне дэкларацыі аб даходах ці наўмыснае ўключэнне ў яе недакладных звестак будзе разглядацца як падстава для зняцця з займаемай пасады.

Палачка без нуля?

Неабходнасць прыбаўлення пры разліках ненапісаных на купюрах нулёў у бліжэйшай будучыні адпадзе. Як стала вядома, Нацыянальны банк Рэспублікі Беларусь падрыхтаваў праект пастановы аб дэнамінацыі беларускага рубля.

Да дэнамінацыі, г.зн. узбуйнення грашовай адзінкі, нярэдка звяртаюцца ўрады краін у перыяд галапіруючай інфляцыі. Улічваючы моцна распухлыя за апошнія месяцы, але малаплацежныя кашалькі нашых грамадзян, цяжкасці ў грашовым абарачэнні, уліку і разліках, гэта мера стала неабходна і для Беларусі. Калі цяпер кожны жыхар рэспублікі прыбаўляе нуль да напісанай на беларускай валюце лічбы, то з прыняццем рашэння ўрада па гэтаму пытанню разліковы білет будзе адпавядаць таму, што на ім указана. Напрыклад, сёння беларускі "зайчык" роўны 10 рублям, а ў будучыні будзе эквівалентны 1 рублю. Як сказаў віцэ-прэм'ер Беларусі Сяргей Лінг, дэнамінацыя станоўча адаб'ецца на рабоце фінансавых устаноў.

Зразумела, у адпаведнасць з беларускім "зайчыкам" прывядуць цэны, усе актывы і пасівы. Але пакуль рашэння наконт гэтага няма, урад скрупулёзна пралічвае ўсе "за" і "супраць". Паводле слоў Сяргея Лінга, Кабінет Міністраў на працягу бліжэйшых двух тыдняў вынесе рашэнне аб мэтазгоднасці такой працэдуры.

Ураган на Віцебшчыне

Разам з доўгачаканым даждком, што прайшоў на Віцебшчыне, над вобласцю пранёсся ўраганны вецер, які нарабіў нямала бяды, асабліва ў сельскай мясцовасці.

У выніку стыхіі павалены тысячы дрэў, парушана работа грамадскага транспарту, пацярпелі гаспадарчыя збудаванні і дамы ў Сенненскім і Віцебскім раёнах. "Зачапіў" ураган і паўднёва-заходнюю ўскраіну абласнога цэнтра, дзе сарваны дахі дамоў і гаспадарчых пабудоў, знішчаны дрэвы. Маштабы ўрону вызначыць спецыяльная камісія абласнога штаба грамадзянскай абароны.

БЕЛІНФАРМ.

Кантралююць... кантралёраў

Толькі за першае паўгоддзе гэтага года Кантрольная палата Віцебскай вобласці ў выніку праверак выявіла ўрон, нанесены дзяржаве, у памеры трох з паловай мільярда рублёў.

Асабліва буйныя парушэнні выяўлены пры выкарыстанні бюджэтных сродкаў, што былі выдзелены вытворчаму аб'яднанню жыллёва-камунальнай гаспадаркі аблвыканкама для закупкі паліва для гарадскіх і раённых кацельняў: толькі ў фонд кіравання гэтай арганізацыяй без усялякіх падстаў было пералічана звыш 100 мільёнаў рублёў.

Два дамы ў Докшыцах былі аддадзены работнікам мясцовай ПМК-52, якія не мелі да Чарнобыля ніякіх адносін, чым было парушана мэтавае і эфектыўнае выкарыстанне сродкаў, што выдзелены на ліквідацыю наступстваў на ЧАЭС.

Праверыла Кантрольная палата і рэвізораў Цэнтральнага КРУ пры Камітэце па сельскай гаспадарцы і забеспячэнню насельніцтва прадуктамі харчавання. У выніку за дрэнны і несвоечасовы кантроль 32 чалавекі не атрымалі прэміяльных, у тым ліку і ў Верхнядзвінскім раёне, дзе толькі пасля ўмяшання Кантрольнай палаты саўгас "Боркавічы" вярнуў свае 900 мільёнаў рублёў, якія па вуснай дамоўленасці пералічыў МП "Карат" за 20 каляровых тэлевізараў.

Яўгенія ВІЦЬБА.

На скрыжаванні культур

Факультэт замежных моў адкрыты ў Гродзенскім дзяржаўным універсітэце імя Я.Купалы. Англійскую, нямецкую і французскую мовы будуць вывучаць яго студэнты.

Акрамя таго, у адрозненне ад інстытута, ва універсітэцкай праграме — выкладанне гісторыі, літаратуры і культуры гэтых краін. Больш фундаментальнай будзе і агульнагуманітарная падрыхтоўка, якая дасць магчымасць выпускнікам не толькі выкладаць у школах, ліцэях, сярэдніх навучальных установах і ВНУ, але і працаваць усюды, дзе патрэбна веданне замежных моў. Змогуць яны і выконваць мастацкія пераклады твораў літаратуры на беларускую і рускую мовы.

Сімвалічна, што новы факультэт адкрыты ў горадзе, які сам знаходзіцца на скрыжаванні моў і культур.

Лілія АСТРАВЕЦКАЯ.

А лясы гараць...

Трывожнае становішча склалася з-за сухменю ў лясах Асіповіцкага лясгаса.

Сухое, гарачае надвор'е павялічыла небяспеку пажараў у лясных угоддзях. У раёне адзначаны дзесяткі загаранняў і пажараў. Шлейфы дыму дасягалі нават райцэнтра. Зляснымі пажарамі змагаюцца не толькі лясгасы. Значную дапамогу аказваюць пажарнікі горада, раёна, гаспадарак. Але пакуль то тут, то там загаранні ўзнікаюць. І ў большасці выпадкаў з-за няправільных паводзін у лясах турыстаў, якія разводзяць вогнішчы, кідаюць непатушаныя цыгарэты. Мясцовы райвыканкам прыняў нават рашэнне аб часовым ненаведванні лясоў і збору лясных дароў.

Іван СЦЯПУРА.

"Праверана. Мін няма"

Гэтымі летнімі днямі на палетках Аршанскага раёна разам з палявымі работамі аднавілася праца сапёраў на месцах баёў у гады Вялікай Айчыннай вайны.

Яны абясшкодзілі больш за 4000 мін, гранат, снарадаў. Як і ў гады вайны, на палетках з'яўляюцца шыльдачкі з кароткімі надпісамі: "Мін няма!".

Ісак КОГАН.

Курсы валют на 12 жніўня:

	Даляр ЗША		Ням. марка	
	Скупка	Продаж	Скупка	Продаж
"Комплекс"	26250	27050	16450	17000
"Прыор"	26500	27000	16720	17050
"Дукат"	26300	27200	16500	17200

ЛЕТА-94

"Лепей быць багатым і здаровым!"

☐ **Наталля ПЛЫТКЕВІЧ, "ЧЗ"**

Жыццё ўнесла ў гэтую прыказку пэўныя карэктывы: "Калі ты багаты, будзеш і здаровы". І не толькі таму, што зможаш сілкавацца экалагічна чыстай і багатай на вітаміны ежай. А і таму, што зможаш дазволіць сабе выкласці за паўнацэнны адпачынак на прэстыжным курорце каля 40 даляраў у дзень і больш, вывезці сваіх дзяцей да мора, каб "назапасіць" здароўя на год.

Дарэчы, менавіта пра дзяцей і хочацца сёння пагаварыць. Памятаеце, зацяганы некалі лозунг пра наш "самы прывілеяваны клас"? Цяпер у нас прывілеі маюць, няма чаго граху таіць, дзеці забяспечаных бацькоў – ужо з маленства ідзе падзел грамадства на тых, хто можа і не можа "сабе дазволіць..." Прэстыжныя школы і вопытных настаўнікаў, рэпетытараў, гувернёраў, заняткі спортам з высокааплатным трэнерам і паездкі на "уік-энд" за горад. І, вядома, шыкоўны адпачынак. Як мінімум, за 10 дзён знаходжання дзетак у экалагічна чыстых мясцінах за мяжой бацькі без ваганняў выкладваюць 100–200 даляраў. Напрыклад, адпачынак у дзіцячым летніку ў Чэхіі каштуе за 13 дзён 160 "зялёных" і 100 тысяч "зайцоў". Ды якіх бы толькі грошай не аддаў, каб дзіця тваё падмацавала здароўе, пабачыла свет! Калі тыя грошы ёсць...

Няма іх, дарэчы, і ў дзяржавы. У сакавіку было падпісана генеральнае пагадненне паміж Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь, Федэрацыяй прафсаюзаў Беларусі і аб'яднаннямі наймальнікаў на 1994 год. У пагадненні прадугледжвалася забяспечыць аздараўленне дзяцей на ўзроўні не ніжэй за ўзровень 1993 года. Планавалася аздаравіць звыш 235 тыс. школьнікаў у летніках з кругласутачным знаходжаннем і 129 тысяч – у летніках з дзённым знаходжаннем, а таксама арганізаваць адпачынак 177 тысяч школьнікаў, што пацярпелі ад аварыі на Чарнобыльскай АЭС. Лічбы па гэтым годзе яшчэ не падводзіліся. Цікава, якія яны будуць?

Але, выглянуўшы ў акно, бачу, як цэлы дзень бадзяюцца па двары падлеткі і разумею, што сёлета яны засталіся па-за "бортам" вясёлага летняга лайнера адпачынку, прытым, што дзяржава са шчодрасцю жабрака рабіла ў гэтым накірунку ўсе магчымыя захады (у яе разуменні). Так, з-за складанага фінансавага становішча было вырашана арганізаваць адпачынак школьнікаў у асноўным на тэрыторыі рэспублікі. Каб больш "ахапіць" дзяцей, многія летнікі зрабілі чатыры змены, скараціўшы іх да 21 дня.

31 мая Савет Міністраў устанавіў для дзіцячых аздараўленчых летнікаў, незалежна ад іх ведамаснай прыналежнасці, тарыф на электраэнергію на ўзроўні тарыфу, які прадугледжаны для бюджэтных арганізацый. Па просьбе прафсаюзаў напярэдадні лета са сродкаў сацыяльнага страхавання было выдаткавана 12 мільярдаў рублёў на падрыхтоўку матэрыяльнай базы дзіцячых аздараўленчых летнікаў.

Нягледзячы на вялікія эканамічныя цяжкасці, прадпрыемствы нават знайшлі магчымасць пашырыць і рэканструяваць тыя базы адпачынку, якія ёсць у наяўнасці. Хаця ёсць і іншыя прыклады – некаторыя базы адпачынку пустуюць, як у Стайках, дарэчы...

Да традыцыйных крыніц фінансавання былі прыцягнуты і сродкі мясцовых бюджэтаў. Так, Гродзенскі аблвыканкам выдзеліў на гэтыя мэты 1 мільярд 250 мільёнаў рублёў, мінскія абласны і гарадскі выканкамы – звыш 3 мільярдаў рублёў, Віцебскі аблвыканкам – 1 мільярд 200 мільёнаў рублёў, Магілёўскі – 500 мільёнаў.

У абласцях за кошт мясцовых бюджэтаў часткова кампенсаваліся выдаткі на набыццё дзіцячых пуцёвак бацькам, якія працуюць у бюджэтных арганізацыях, мнагадзетным і малазабяспечаным сем'ям, дзецям-сіротам". Магчыма, некаму выпадкова і пашанцавала. Але я ведаю: каб атрымаць такую кампенсацыю, трэба быць настойлівым і нават крыху нахабным.

Вядома, робяць і прафкамы нейкія намаганні, каб знізіць кошт пуцёвак. Некаторыя адшукалі магчымасць прадаваць пуцёўкі бацькам з аплатай ніжэй 10 працэнтаў ад поўнага кошту. Дарэчы, у кошце пуцёўкі – вялікая частка сродкаў, якія выдзяляюць на ўтрыманне летнікаў гаспадарчыя кіраўнікі. Напрыклад, пуцёўка ў лагер "Дружба" Мінскага мясакамбіната каштавала на першую і другую змену 1 мільён 480 тысяч рублёў, з іх датацыя гаспадарніка – 668 тысяч рублёў, або 45 працэнтаў, бацькі ж плацілі 112 тысяч рублёў, або 7,6 працэнта поўнага кошту. У "Брыганціне" птушкафабрыкі імя Крупскай пуцёўка на трэцюю і чацвёртую змены каштавала 2 мільёны рублёў, у тым ліку, 62 працэнты – за кошт гаспадарніка і прафкама. Сёлета выдзяляліся грошы і на арганізацыю профільных летнікаў рэспубліканскім міжшкольным установам. Адкрыліся летнікі спартыўнага арыентавання на мясцовасці, турысцка-краязнаўчыя, для юных эколагаў, навучэнцаў беларускамоўных класаў, для дзяўчынак-гайдаў. Пачаў работу і гуманітарны летнік "Славянская вёска", пра які мы, дарэчы, плануем расказаць больш падрабязна ў наступных нумарах.

Беларускі інстытут турызму, выступаючы пасрэднікам, дапамог адпачыць сёлета 400 дзецям з Гомельскай вобласці ў летніках пад Мінскам. Была дамоўленасць і з балгарскімі базамі, але ў сувязі з вялікім коштам пуцёвак ад іх давялося адмовіцца.

"Канікулы неўзабаве скончацца,– сказала дырэктар інстытута Зоя Гарбылева.– І трэба думаць аб аздараўленні дзяцей у час навучальнага года, у час восеньскіх, зімовых і вясновых канікулаў".

Вядома, на розныя фонды спадзяванні слабыя, а на ўзровень дзяржаўнай палітыкі адпачынак дзяцей і іх аздараўленне пакуль што не пастаўлены, хаця дбаюць пра гэта і Міністэрства народнай адукацыі, і Міністэрства аховы здароўя, і Федэрацыя прафсаюзаў Беларусі...

Але ў сямі нянек... Карацей, самі ведаеце. І ўсё ж, не можа лічыцца цывілізаванай дзяржава, якая не клапоціцца аб здароўі сваіх грамадзян. Асабліва, калі гэта яе будучыня – дзеці. Лепш быць здаровым, чым багатым!

■

ПАДЗЕІ ТЫДНЯ

Палітычная ружа вятроў

☐ **Якаў ЯСЭПКІН, "ЧЗ"**

Сярэдзіна жніўня. Павольна мяняецца ружа вятроў над Беларуссю. У палітычным жыцці рэспублікі таксама адбываюцца змены. Сёння можна гаварыць аб новай "палітычнай ружы вятроў". На тыдні прэзідэнцкая каманда, фігуральна кажучы, выйшла на ўсенародныя агледзіны. Прайшла першая вялікая прэс–канферэнцыя Міхаіла Чыгіра і 4–х віцэ–прэм'ераў — Уладзіміра Гаркуна, Віктара Ганчара, Сяргея Лінга і Міхаіла Мясніковіча, у прамым радыё і тэлеэфіры, як і абвяшчалася раней, выступіў прэзідэнт.

Аб першым дастаткова падрабязна паведамлялі беларускія выданні, здаецца, расстаўлены асноўныя акцэнты, якія і характарызавалі вызначальны пафас выступленняў удзельнікаў брыфінгу. Імпрэзу ў Доме ўрада можна лічыць своеасаблівай прэамбулай перад прамым эфірам прэзідэнта. Размова вялася, прынамсі, аб адным: шляхах вываду эканомікі рэспублікі з крызісу. Выхад з яго і назваў "задачай нумар адзін" кіраўнік новага Кабінета Міністраў. Хаця журналісты з першых вуснаў пачулі і пра многае іншае, у прыватнасці, пра кардынальныя структурныя змены ва ўрадзе (замест 36 міністэрстваў утвораны 24, скасаваны галіновыя структуры і г.д.), прынцыпы фарміравання выканаўчай вертыкалі і самога кабінета, куды, як вядома, увайшлі "людзі Кебіча", тую псіхалагічную атмасферу, якая складваецца ва ўрадавым кабінеце. Але, падкрэслім, галоўная ўвага факусіравалася на рэформах. Пасля шэрагу пытанняў, па ўсёй верагоднасці, не дачакаўшыся "запаветнага", Міхаіл Чыгір прапанаваў прысутным пацікавіцца цэнамі. Тады Сяргей Лінг і прывёў доказы аб неабходнасці мяркуемага павышэння кошту некаторых ходавых прадуктаў харчавання. Навіна была ўспрынята неадназначна нават у "камернай" аўдыторыі, таму ўпаўне натуральнай падавалася занепакоенасць улад: якой стане рэакцыя народа на непапулярныя крокі? Менавіта гэта турбавала і прэзідэнта, назваўшага сераду сваім самым цяжкім днём. Выступленне Аляксандра Лукашэнкі (безумоўна, нашы чытачы бачылі ці чулі яго), нягледзячы на ўвогуле зразумелую "трафарэтнасць" падобных эфірных зваротаў да насельніцтва, трэба адзначыць "чырвоным радком". Па простай прычыне: фігура палітыка ва ўсенародным фаворы цяжка атаясамліваецца з рэальным кіраўніком у "экраннай" абл'ямоўцы, электроннай сетцы будзённасці. Тым больш, калі агучваюцца не надта прыемныя нават для слыху праграмныя пункты-параграфы. Праз такое выпрабаванне Лукашэнка і павінен быў прайсці, таму што іншага шляху проста не існавала. Можна сцвярджаць: ён выканаў сваю нялёгкую місію ўдала, наўрад ці вобраз народнага лідэра пацярпеў з-за неабходнасці прынароднага абвяшчэння рэчаў відавочных, аднак ніяк не спрыяльных для росту рэйтынга папулярнасці.

Жорсткая разруха ў эканоміцы, бедны бюджэт, велізарныя тэмпы інфляцыі, крызіс улады, адсутнасць парадку і дысцыпліны (вялікая армія чыноўнікаў, ведаючы пра свой хуткі "пераход на іншую работу", знаходзіцца ў паўпаралізаваным стане) утвараюць фон, на якім робяцца захады па эканамічнаму рэфармаванню. Паводле слоў Лукашэнкі, хвароба зайшла настолькі глыбока, што выхад з яе бачыцца вельмі і вельмі складаным. Народ зняверыўся ў справядлівасці вярхоў, і цяпер трэба рабіць самае складанае: вярнуць веру. Між тым, шэраг кіраўнікоў мясцовых Саветаў, суб'ектаў гаспадарання занялі, па сутнасці, пазіцыю чакання, а дзе-нідзе і пазіцыю процідзеяння прэзідэнту, які падкрэсліў, што не мае намеру глядзець на сітуацыю праз пальцы. Пажывём – пабачым.

Асобным блокам у прамове вылучалася ацэнка візіту ў Маскву, пытанне аб узаемаадносінах з Расіяй. Аляксандр Лукашэнка заўважыў, што расійскае кіраўніцтва поўнасцю падтрымала беларускага прэзідэнта, да падпісання рыхтуецца вялікі палітычны дагавор аб дружбе і супрацоўніцтве, Расія застаецца для Беларусі дружалюбнай і блізкай краінай, таму наша рэспубліка і разлічвае на яе дапамогу. Аднак, нягледзячы на каласальную падтрымку з яе боку, "Расія не будзе вырашаць нашых праблем за нас, і Беларусі трэба разлічваць перш за ўсё на сябе". "Калі не будзем працаваць, памром як нацыя, як народ", – такія жорсткія словы сказаў прэзідэнт. І ўсё ж лейтматывам выступлення гучала пытанне пра павышэнне цэн. Сёння яны паспелі "скокнуць", людзі пачалі адчуваць дадатковы фінансавы націск на асабісты бюджэт. Напярэдадні Лукашэнка падрабязна, шчыра расказаў аб механізме абароны бедных слаёў насельніцтва. Сапраўды, цяжар рэформ размяркуецца па справядлівасці, багатых ён закране больш, бедных – менш. Прэзідэнт спыніўся на мерах, якія прыняты ўрадам па аказанню фінансавай дапамогі асобным катэгорыям грамадзян, пачынаючы з 1 жніўня, паведаміў і аб сваім рашэнні пакідаць 30 працэнтаў зарплаты ў бюджэце – гэткі сімвалічны знак еднасці з грамадствам, зразумела, мае дастаткова адметны сэнс.

Непапулярныя крокі новай улады лёгка тлумачацца з дапамогай лічбаў: толькі ў першым паўгоддзі на датаванне хлеба і малака быў выдзелены 1 трыльён рублёў, а ў другім паўгоддзі трэба было адшукаць ужо 6 трыльёнаў беларускіх грошай. У дзяржаўнай казне іх няма. Між тым, хлеб у рэспубліцы, напрыклад, каштаваў у 11–12 разоў танней, чым у Расіі, малако – у 40 разоў. Простая арыфметыка. Магчыма, улік менавіта такіх "арыфметычных" правіл якраз і дапаможа прадухіліць масавы вываз прадуктаў, а там і падысці да праблемы праблем – утаймавання інфляцыі. Яшчэ раз зазначым: сродкі, якія ішлі на датацыю стратных вытворчасцей, будуць адрасна пералічвацца маламаёмым грамадзянам, пенсіянеры, інваліды, студэнты, дзеці атрымаюць кампенсацыі. Урад "распісаў" парадак іх выплат, застаецца спадзявацца на дакладнасць і аператыўнасць дзейнасці мясцовых улад.

Аляксандр Лукашэнка папрасіў людзей зразумець прэзідэнта, папрасіў аб цярпенні і даверы на некалькі бліжэйшых месяцаў.

■

ДЗЕВЯТАЕ НЕБА

"Уорлднэт" — "Еўраньюс" — "Суперчэннэл" — "TV-5"

ЧЗ

Місія Ватыкана

У Сараева прыбыла спецыяльная місія Ватыкана.

Мэта паездкі — вывучэнне магчымасцей візіту папы Іаана Паўла II ў сталіцу Босніі і Герцагавіны.

Прывітанне ад цара Давіда

Унікальны надпіс, дзе ўпамінаецца "Дом Давіда", быў знойдзены ў Ізраілі ў час раскопак горада Дан. Гэта першае, акрамя Бібліі, дакументальнае пацвярджэнне існавання цара Давіда.

Надпіс выбіты на стэле, узведзенай у гонар азнаменавання перамогі аднаго з арамейскіх цароў над ворагамі. Надпіс зроблены па-арамейску, словы падзелены кропкамі. Захавалася толькі 13 радкоў арыгінальнага тэксту. Стэла была разбурана яшчэ ў старажытнасці, і знойдзены фрагмент быў выкарыстаны паўторна ў якасці каменя ля варот горада.

Паніка на біржы

На Лонданскай біржы — паніка, выкліканая тым, што цэны на нікель упалі са 110 даляраў амаль да 5.

Падзенне цэн выклікана тым, што на сусветным рынку з'явіўся рускі нікель, здабыты ў Нарыльску.

Дарагі лідэр

Цяперашні лідэр Паўночнай Карэі Кім Чэн Ір – адзін з найбольш буйных заказчыкаў адной з французскіх каньячных кампаній.

На набыццё для яго спіртных напояў расходуецца больш за 650 тысяч даляраў у год, што ў 700 разоў вышэй за сярэднюю зарплату ў КНДР.

Выбух у Кітаі

У буйным шахцёрскім цэнтры кітайскай правінцыі Гуансі–Чжуань адбыўся выбух.

Загінула каля 80 чалавек.

Пратэст Кубы

Міністэрства замежных спраў Кубы звярнулася з нотай пратэсту да Злучаных Штатаў у сувязі з выкарыстаннем ваенна–марской базы ЗША ў Гуантанама для размяшчэння гаіцянскіх бежанцаў.

Як падкрэсліваецца ў ноце, гэта зроблена без дазволу Кубы.

ПАВЕДАМЛЕННІ, АТРЫМАНЫЯ ПА КАНАЛАХ СПАДАРОЖНІКАВАЙ СУВЯЗІ "ЧЫРВОНАЙ ЗМЕНЫ"

Дзяжурны па выпуску Павел СІМАНАЎ.

БІЗНЕС-КЛАС

Вядучая рубрыкі Вера ПАЛЯКОВА

Тэл. 68-28-32

Слова скажуць акцыянеры

Нядаўна пуставала месца старшыні праўлення буйнейшага банка Беларусі "Белаграпрамбанка" Міхаіла Чыгіра, які не так даўно падняўся па кар'ернай лесвіцы на пасаду прэм'ер-міністра. Яго месца заняў першы намеснік старшыні праўлення Аляксандр Аляксандравіч Застаўнюк. Пакуль, праўда, ён з'яўляецца выконваючым абавязкі і будзе ім да сходу акцыянераў.

Новаму кіраўніку "Белаграпрамбанка" ў кастрычніку споўніцца 47 гадоў. Ён скончыў Беларускі інстытут народнай гаспадаркі, жыве з сям'ёй, у якой, акрамя жонкі, двое дзяцей: дачка працуе ў Нацбанку рэспублікі, а сын яшчэ вучыцца. Хобі Аляксандра Аляксандравіча — спорт, кнігі.

Святлана КУЛІКОВА.

Стальныя пуці "лечыць" "Керша"

Беларускія чыгуначнікі ўпершыню вырашылі праверыць у рабоце амерыканскія машыны па рамонту магістраляў. З жніўня на станцыі Гарадзішча, недалёка ад Мінска, прайшла прэзентацыя тэхнікі амерыканскай фірмы "Керша". У беларускіх спецыялістаў была магчымасць паглядзець, наколькі практычныя ў рабоце гэтыя машыны. Бакі абмяняліся думкамі, амерыканцы адказалі на пытанні беларускіх чыгуначнікаў. Час пакажа, ці надзейна "лечаць" стальныя пуці заморскія машыны. А значыць, ці будзе мець гэта супрацоўніцтва працяг.

Ад выставы – да фестывалю кірмашоў

Такі шлях за два гады прайшла фірма "Экаінфармсістэма", якая стала ініцыятарам і арганізатарам правядзення ў Мінску адразу некалькіх кірмашоў: "Усё для лэдзі", "Мэбля" і "Беларускія кантакты".

Як расказаў на праведзенай прэс-канферэнцыі дырэктар "Экаінфармсістэмы" Леанід Левін, заяўкі на ўдзел у кірмашах падалі каля ста фірм з Беларусі, Украіны, Расіі, рэспублік Балтыі і краін далёкага замежжа.

Удзельнікі кірмашоў маюць намер прапанаваць наведвальнікам больш як тысячу розных назваў тавараў: касметыку, швейныя і трыкатажныя вырабы, прадукцыю з бурштыну, бытавыя электратавары. Самыя багатыя наведвальнікі змогуць выбраць мэблю для офіса, кватэры. Як абяцаюць арганізатары, тавары, набытыя на выстаўцы, дапамогуць зэканоміць да 20 працэнтаў іх рознічнага кошту.

Выстава пройдзе з 16 па 20 жніўня.

Банкі ствараюць фонд

Старшынямі праўлення буйнейшых камерцыйных банкаў рэспублікі на сустрэчы ў Кабінеце Міністраў Беларусі была адобрана ініцыятыва стварэння спецыяльнага фонду сацыяльнай падтрымкі, які будзе аказваць дапамогу дзеячам навукі, культуры, усім тым людзям, хто мае асаблівыя заслугі перад рэспублікай, але па розных прычынах апынуўся ў складаным матэрыяльным становішчы.

Абавязкі па кантролю і рэгуляванню яго дзейнасці мяркуецца ўскласці на грамадскі савет.

БЕЛІНФАРМ.

"Каса ўзаемадапамогі" для бізнесменаў

Інвестыцыйны фонд для крэдытнай дапамогі бізнесменам стварыў Беларускі фонд фінансавай падтрымкі прадпрымальнікаў.

Устаўны капітал фонду фарміруецца за кошт дабрачынных пералічэнняў удзельнікаў. Сродкі акумуліруюцца на субрахунку БФФПП. Падпісанне больш як 40 дагавораў на ўдзел, аб жаданні працаваць з Інвестфондам заявіў "Беларусбанк".

Прадпрыемствы-ўдзельнікі кожны месяц пералічваюць у Інвестфонд да 1 працэнта ад сабекошту сваёй прадукцыі. Далей яны могуць разлічваць на фінансавую падтрымку для развіцця вытворчасці як на беззваротнай, так і на зваротнай аснове (шляхам прадастаўлення пазыкі пад працэнты). Інвестфонд можа выступіць гарантам пры атрыманні крэдытаў у банках, а таксама ад замежных інвестараў.

Святлана КУЛІКОВА.

■

БЕЛАРУСКІ ШЛЯХ

Анатоль ГРЫЦКЕВІЧ:

"Нам не дапаможа ні старэйшы брат, ні дзядзька з-за акіяна"

Час ад часу любая краіна трапляе ў пераломны перыяд. Здаецца, мы ў ім перманентна знаходзімся апошнія 7—8 гадоў. Каб не зламацца на гэтым пераломным этапе, часам варта звярнуцца да, так бы мовіць, лепшых розумаў нацыі, каб , з аднаго боку, праверыць уласныя думкі і пачуцці, а з другога — падмацавацца разважлівасцю чалавека, якога паважаеш. Менавіта з такой мэтай мы звярнуліся да вядомага грамадскага дзеяча, доктара гістарычных навук, прафесара Анатоля Пятровіча Грыцкевіча. Тэма гаворкі — сучаснае становішча Беларусі і гістарычныя прычыны яго.

— Анатоль Пятровіч, лічыцца, што ў гісторыі ўсё паўтараецца. Якія гістарычныя паралелі з сённяшнім днём Вы б маглі правесці?

— Дакладна нічога ніколі не паўтараецца, але паралелі ў гісторыі могуць быць. Наша цяперашняе становішча, як мне здаецца, усё ж адрозніваецца ад таго, што было ў 20-я гады, калі была Беларуская Савецкая Сацыялістычная Рэспубліка і беларусізацыя. Адрозніваецца і ад страты нашай дзяржаўнасці ў канцы XVIII ст., калі былі ліквідаваны Вялікае княства Літоўскае і беларуска-літоўская дзяржава. Ёсць пэўныя паралелі. Яны ў тым, што значная частка грамадства яшчэ не вельмі ўсвядоміла неабходнасць незалежнасці. І ў гэтым наш час можна параўнаць з 20-мі гадамі, бо тады хоць і лічылася, што ёсць незалежная БССР, але яна такой не была. У нас сёння ўсё ж няма рэпрэсій супраць нацыянальных кадраў, якія адбываліся тады. Але і цяпер не вельмі шануюць гэтыя нашыя нацыянальныя кадры, не вельмі іх слухаюць. Для прыкладу параўнаем наш Вярхоўны Савет і Сойм часоў Кацярыны II. Наш парламент абраны на пяць гадоў, а Сойм быў 4-гадовы, праўда хутка інтэрвенцыя спыніла яго дзейнасць, Сойм разагналі. Дарэчы, той даўнейшы парламент праводзіў рэформы, а наш сучасны не праводзіць. Карацей кажучы, паралелі ёсць і адначасова іх няма.

— Многія лічаць, што сваёй незалежнай палітыкі сучасная Беларусь не мае. Прынамсі, не мела да апошняга часу. Чаму так адбываецца?

Таму што яшчэ засталіся ранейшыя погляды на жыццё. Шмат хто не лічыць Беларусь незалежнай, а думае, што па-ранейшаму існуе Савецкі Саюз. Але мне здаецца, што сама логіка падзей прымусіць цяперашнюю ўладу, перш за ўсё я маю на ўвазе маладога беларускага прэзідэнта Лукашэнку, быць незалежным. Ён яшчэ не зведаў, што такое адказнасць за лёс краіны, і цяпер толькі ўваходзіць у гэта. Мне здаецца, што чалавек ён сумленны і павінен зразумець, што на ім ляжыць вялікая адказнасць і трэба быць незалежным прэзідэнтам, а не губернатарам, якога могуць заўтра зняць. І не адзін жа прэзідэнт кіруе краінай. Логіка падзей прымусіць і ўсю яго адміністрацыю і ўрад быць больш незалежнымі.

— Здаецца, у Ніцшэ ёсць такі выраз: перш чым навучыцца лятаць, трэба навучыцца падымаць галаву, стаяць на каленях, поўзаць, хадзіць, бегаць і г.д. Як вам здаецца, на якім этапе мы знаходзімся?

— Мы ўжо вучымся і галаву падымаць, і ўставаць з каленак. Мне здаецца, цяпер у нас пераходны этап. Гэта тычыцца і эканомікі, і палітыкі. Культура цяпер у асноўным з Захаду ідзе. Я не супраць масавай культуры, але... Тут я павінен сказаць пра ролю інтэлігенцыі. Яна заклікана быць наперадзе ў кожным працэсе, а ў нас інтэлігенцыя, на жаль, не займае гэтага месца.

— Чаму?

— На Захадзе, асабліва ў нашых суседзяў палякаў, ёсць такі тэрмін: паўінтэлігенцыя, г.зн. людзі, якія маюць дыпломы, але носьбітамі інтэлектуальнасці не з'яўляюцца, а, значыць, не з'яўляюцца правадырамі народа, чым і павінна быць інтэлігенцыя. З другога боку пэўную ролю адыгрываюць і вясковыя карані большасці нашай інтэлігенцыі, бо раней жа асноўная частка насельніцтва жыла ў вёсках. Таму, можа, і сама інтэлігенцыя яшчэ не пачуваецца "перадавым атрадам", прабачце за вайсковую тэрміналогію. Але мне здаецца, што з цягам часу роля інтэлігенцыі становіцца ўсё большай і прыкметнай. Зноў-такі, пакуль значная частка інтэлігенцыі пачувае сябе не нацыянальнай, а савецкай.

— Сярод многіх народаў мы вызначаемся прытупленым пачуццём болю за лёс сваёй мовы.

— Усё гэта наша гісторыя. 200 гадоў былі пад расійскім панаваннем, спачатку — імперыі, потым — Савецкага Саюза, і апошняе стагоддзе ў складзе Рэчы Паспалітай. Наша тагачасная інтэлігенцыя — шляхта — не вельмі прытрымлівалася нацыянальнай ідэі, а намагалася зраўнаваць свае правы з суседзямі — братамі-палякамі. Я не хачу сказаць, што гэта была здрада, але ўсё ж адышлі ад свайго нацыянальнага пытання. Усё гэта паўплывала, асабліва апошнія 200 гадоў. Спачатку царызм праводзіў палітыку апалячвання насельніцтва. Нават універсітэт у Вільні быў таксама польскім. І ўсё гэта было мэтанакіравана, каб тут, на мяжы імперыі, было ціха, каб шляхта была спакойная, каб не падымаліся на паўстанні і сачылі за сялянамі. Першыя дзесяцігоддзі было жорсткае апалячванне, ва ўсіх установах была польская мова, толькі ў Пецярбург пісалі па-расійску. А вось пасля паўстання 1831 года і яго паразы пачалася русіфікацыя. Калі раней у гарадах гаварылі папольску, дык пасля гэтых падзей на вуліцах Мінска загаварылі ўжо па-расійску. Тая ж палітыка праводзілася і за савецкімі часамі. Хаця і лічылася, што вядзецца беларусізацыя, усё ж мова братняя запанавана. Мне не хочацца казаць трывіяльныя рэчы, але не сакрэт, што калі чалавек пераязджаў з вёскі ў горад, то заўсёды хацеў гаварыць "культурна", г.зн. (у нашым разуменні) на трасянцы. Я павінен сказаць, што і іншыя народы Еўропы былі, а некаторыя і цяпер ёсць, у такім становішчы.

— Але як хутка іншыя народы адраджаюцца. У нас гэта не атрымліваецца. Відаць, з-за марудлівасці і кансерватыўнасці.

— Кансерватыўнасць у народа, вядома, ёсць. Я б нават назваў прэзідэнцкія выбары таксама кансерватыўнымі ў пэўнай ступені. З аднаго боку поўная параза камуністычнай ідэі і партыі, а з другога — нежаданне і боязь радыкальных перамен, і таму менавіта дэмакратычныя кандыдаты і не атрымалі вялікай колькасці галасоў. Можа, гэта перасцерагае кансерватызм. Некаторыя лічаць, што такі кансерватызм захоўвае народ ад нейкіх большых бед. Псіхалогія накшталт: лепей перачакаць, перасядзець.

— Анатоль Пятровіч, Вы ўзначальваеце Згуртаванне беларускай шляхты. Чаму ў нашай краіне адносіны да дваранства заўсёды моцна адрозніваліся, напрыклад, ад сітуацыі ў Расіі? У нас жа пра шляхту ніхто нічога не ведае, акрамя таго, што гэта вельмі фанабэрысты клас.

— Шляхта ў нас заўсёды была занадта шматлікай. У Расіі дваранства складала 1 працэнт, а ў нас ажно 10—12 працэнтаў насельніцтва, кожны 8-ы ці 10-ы чалавек у нас быў шляхціцам, таму сутыкненняў было шмат. Да таго ж большая частка шляхты была дробнай, тая самая, пра якую распавёў Янка Купала, ён паходзіў менавіта з такой шляхты. Пан Адольф Быкоўскі лічыцца вобразам фанабэрыстага шляхціца. Хаця, можа, гэта і не зусім так, а можа, і зусім не так. Калі ў Расіі ўзяць разам казакоў і дваранства, дык і атрымаецца наша шляхта. Прыкладна 2/3 нашай шляхты ў дваранства расійскае не трапіла. Трэба сказаць, што ў шляхты шмат было і добрых рыс. Гэта — патрыятызм, змаганне за Радзіму, служба войску, бо сяляне не служылі, рэкрутаў у нас не было. За стагоддзе шляхта ўсё ж выпрацавала ў сабе пачуццё гонару. Праўда, цяпер гэта ўсё ў значнай ступені страчана, і найперш — шляхетныя адносіны. (У беларускай мове ёсць такое паняцце — шляхетныя адносіны). І ўсё ж, калі 1 лістапада 1992 г. адбыўся станоўчы сойм Згуртавання беларускай шляхты, на ім прысутнічала некалькі соцень чалавек, якія не пабаяліся прызнацца ў сваім шляхетным паходжанні. Бо некаторыя яшчэ і дасюль баяцца. Я думаю, што шляхта шмат што можа зрабіць для нацыянальнага адраджэння, нягледзячы на тое, што шляхта належыць да розных канфесій, а некаторыя нават атэісты. Кожны з нас мае розныя палітычныя погляды, але ўсе мы можам папрацаваць для Бацькаўшчыны.

— Рускі класік заўважыў, што няма прарокаў у сваёй Айчыне. Хаця ў самой Расіі прарокаў заўсёды хапала і зараз ёсць людзі, а менавіта пісьменнікі, да якіх нацыя прыслухоўваецца. Напрыклад, Салжаніцын. У нас такога не было і няма. Што гэта — сведчанне еўрапейскасці альбо слабай павагі народа да сваіх лепшых прадстаўнікоў?

— Народ не прызвычаіўся да прарокаў, прызвычаіўся больш да начальства, але я лічу, што ў нас прарок усё ж такі ёсць, можа, не ў біблейскім сэнсе, а хутчэй, у палітычным. Колькі супрацоўнічаю з Зянонам Пазьняком, я бачу, што ён ніколі не памыляецца ў сваіх прагнозах. Але сапраўды няма прарокаў у сваёй Айчыне, не вельмі яго шануюць і зусім не слухаюць. Народ лічыць, што можна абысціся і без прарока, лепш паслухаць начальства. "Хай думае начальства!" Мне здаецца, што ў народа нават і цяпер такое спадзяванне: выбралі прэзідэнта, хай ён думае, гэта яго справа, а не наша. А справа ўсё ж наша агульная. Трэба зразумець: ніхто нам дапамагаць не будзе, ні брат — старэйшы ці малодшы, ні дзядзька з-за акіяна. Калі самі не зробім — нічога ў нас не будзе.

Гутарыла Лілія ГРЫНЯВЕЦКАЯ.

■

ПАМЯЦЬ

Цяжка пазнаць у сённяшніх ужо немаладых людзях сыноў палкоў, юных партызан... Тым не менш і Ніна Фёдараўна Сакалова, і Віктар Мікалаевіч Палякоў у гады вайны былі дзецьмі і дапамагалі дарослым наблізіць Перамогу. Яны пачалі свой баявы шлях у 1941 годзе ў Свяцілавіцкім атрадзе, які быў створаны ў Веткаўскім раёне і ўвайшоў у Чарнігаўскае злучэнне. Шмат розных даручэнняў давялося выканаць юным партызанам.

А сустрэліся яны нядаўна на традыцыйным злёце байцоў батальёна беларускіх арлянят, які прайшоў у Гомелі. Было пра што прыгадаць былым абаронцам Радзімы!

Фота Сяргея ХАЛАДЗІЛІНА, БЕЛІНФАРМ.

АФІЦЫЙНА

ПАСТАНОВА

Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь N 3

АБ МЕРАХ ПА АКАЗАННЮ ФІНАНСАВАЙ ПАДТРЫМКІ АСОБНЫМ КАТЭГОРЫЯМ ГРАМАДЗЯН

У мэтах сацыяльнай абароны асобных катэгорый грамадзян у сувязі з увядзеннем свабодных цэн на хлеб, хлебабулачныя вырабы, малако і малочныя прадукты, дзіцячае харчаванне Кабінет Міністраў Рэспублікі Беларусь пастанаўляе:

1. Увесці з 1 жніўня 1994 г. штомесячную грашовую кампенсацыю ў наступных памерах:

непрацуючым пенсіянерам, якія атрымліваюць працоўныя і сацыяльныя пенсіі, а таксама пенсіянерам, што працуюць у калгасах, саўгасах і іншых сельскагаспадарчых прадпрыемствах,— 85 тысяч рублёў;

сем'ям, якія выхоўваюць дзяцей (на кожнае дзіця) ва ўзросце да 16 гадоў (вучняў дзённых сярэдніх агульнаадукацыйных школ, гімназій, ліцэяў і іншых аналагічных навучальных устаноў, школ-інтэрнатаў усіх тыпаў і назваў да іх заканчэння, а таксама навучэнцаў, якія вучацца за кошт уласных сродкаў у вышэйшых, сярэдніх спецыяльных навучальных установах і на курсах, што працуюць па рэжыму навучальных устаноў у дзённы час, і не атрымліваюць стыпендый,— да 18 гадоў) — 80 тысяч рублёў;

непрацуючым працаздольным грамадзянам, якія ажыццяўляюць догляд інвалідаў І групы або састарэлых, што маюць патрэбу па заключэнню лячэбнай установы ў пабочным доглядзе або дасягнулі 80 гадоў, а таксама догляд дзіцяці-інваліда ва ўзросце да 16 гадоў,— 85 тысяч рублёў;

студэнтам вышэйшых навучальных устаноў, навучэнцам сярэдніх спецыяльных і прафесійна-тэхнічных навучальных устаноў (якія не атрымліваюць харчавання), у тым ліку тым, хто знаходзіцца ў акадэмічным водпуску па медыцынскіх паказаннях,— 80 тысяч рублёў;

грамадзянам, якія атрымліваюць дапамогу па беспрацоўю і стыпендыі пры праходжанні прафесійнай падрыхтоўкі, павышэнні кваліфікацыі па накіраванню дзяржаўнай службы занятасці,— 75 тысяч рублёў;

2. Выплату штомесячнай грашовай кампенсацыі праводзіць:

непрацуючым пенсіянерам, якія атрымліваюць працоўныя і сацыяльныя пенсіі, а таксама пенсіянерам, якія працуюць у калгасах, саўгасах і іншых сельскагаспадарчых прадпрыемствах, — па месцы пражывання ў органах, што назначылі пенсію ці дапамогу;

сем'ям, якія выхоўваюць дзяцей, па месцы асноўнай работы маці, а ў выпадку, калі маці не працуе,— па месцы асноўнай работы бацькі ці асоб, якія замяняюць бацькоў. У іншых выпадках кампенсацыя выплачваецца ў органах сацыяльнага забеспячэння па месцы пражывання. Выплата гэтай кампенсацыі не праводзіцца на дзяцей, якія знаходзяцца на поўным дзяржаўным забеспячэнні, а таксама на дзяцей, якія выхоўваюцца ў сем'ях, дзе абодва бацькі працаздольныя (у няпоўнай сям'і — працаздольны адзін з бацькоў) не працуюць і не знаходзяцца на ўліку ў дзяржаўнай службе занятасці, акрамя няпоўных сем'яў, якія выхоўваюць дзяцей ва ўзросце да 8 гадоў.

Указаныя выплаты ажыццяўляюцца Фондам сацыяльнай абароны насельніцтва за кошт сродкаў, перадаваемых з рэспубліканскага бюджэту;

студэнтам вышэйшых навучальных устаноў, навучэнцам сярэдніх спецыяльных і прафесійна-тэхнічных навучальных устаноў — па месцы іх вучобы за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту;

грамадзянам, якія знаходзяцца на ўліку ў дзяржаўнай службе занятасці і атрымліваюць дапамогу па беспрацоўю і стыпендыі пры праходжанні прафесійнай падрыхтоўкі, павышэнні кваліфікацыі па накіраванню гэтай службы,— у цэнтрах занятасці насельніцтва за кошт сродкаў фонду садзейнічання занятасці.

Указаныя выплаты ажыццяўляюцца ў выглядзе спецыяльных даплат да заработнай платы, дапамогі, стыпендыі, дапамогі па беспрацоўю па асобнай ведамасці па месцы іх атрымання.

3. Устанавіць, што выплата штомесячнай грашовай кампенсацыі за жнівень 1994 г. праводзіцца не пазней 20 числа гэтага месяца.

4. Выплата штомесячнай грашовай кампенсацыі на дзяцей ажыццяўляецца прадпрыемствамі, установамі і арганізацыямі за кошт сродкаў, якія падлягаюць пералічэнню ў Фонд сацыяльнай абароны насельніцтва.

Калі разлікі прадпрыемстваў, устаноў і арганізацый з Фондам сацыяльнай абароны насельніцтва завершаны ці ў іх адсутнічаюць сродкі на рахунках, Фонд сацыяльнай абароны насельніцтва пералічвае ім асігнаванні на выплату ўказанай кампенсацыі.

Міністэрству фінансаў забяспечыць папераджальнае фінансаванне Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва.

5. Прасіць Нацыянальны банк даць указанне банкам аб першачарговым выдзяленні сродкаў на выплату штомесячнай грашовай кампенсацыі асобным катэгорыям грамадзян.

Выдзяляемыя асігнаванні маюць строга мэтавае прызначэнне.

6. Міністэрству фінансаў сумесна з Дзяржаўным камітэтам па працы і сацыяльнай абароне насельніцтва, Фондам сацыяльнай абароны насельніцтва ўстанавіць парадак выплаты штомесячнай грашовай кампенсацыі.

Прэм'ер-міністр Рэспублікі Беларусь М.ЧЫГІР.

10 жніўня 1994 г. г.Мінск.

ЗАМАЛЁЎКІ З НАТУРЫ

Дзед Антон і Лена

Вёска Буда жыла ціха і спакойна. Яе жыхары — людзі пажылога веку час не падганялі. Адметнымі сярод іх былі хіба што крамшчыца Лена Мохарт і дзед Антон.

Лена, жанчына за сорак гадоў, была дзябёлая і прывабная. І, галоўнае, гладкая як печ. Калі б не бяльмо на правым воку, яна даўно б жыла ў горадзе, як і ўсе яе равесніцы. Дзеду Антону ішоў семдзесят шосты год. Пасля першай чаркі ён меў звычку ўсіх папярэджваць:

— Я нарадзіўся да рэвалюцыі. Мяне трэба берагчы!

Яму ніхто не даваў столькі гадоў, бо хадзіў ён заўсёды шпарка, нават падбегам, не гарбаціўся і, на дзіва ўсім вяскоўцам, меў поўны рот роўных зубоў. Зімою і ўлетку дзед заўсёды лавіў і прадаваў рыбу.

— Прыробак да пенсіі,— тлумачыў ён усім.

Старшыня сельсавета бачыў, што з кожным днём дзеду Антону жывецца ўсё горш і горш. Цэны ўвачавідкі павышаліся, а яму, адзінокаму, дапамогі чакаць не было адкуль і ад каго. Ён і прыладкаваў дзядулю вартаўніком крамы. Стары ахвотна згадзіўся, і пачаў хадзіць на працу. У першы ж вечар, каб адзначыць гэтую падзею, Лена вырашыла пачаставаць Антона.

— Ну, дзядуля, давай кульнём па чарцы. Адзначым тваю пасаду.

Лена выпіла сваю чарку залпам , а дзед Антон — марудна, маленькімі глыткамі смакаваў гарэлку. Кульнулі яшчэ па адной... Лена зацягнула песню, а потым дзед Антон доўга ёй падпяваў пра сваё гераічнае франтавое жыццё. І атрымаўся у іх вельмі ж суладны вясёлы вечар.

Работа была ў Антона лёгкая. Зладзеяў нідзе не было чуваць, і дзед, як толькі на вёску нагортвалася ноч, клаў сваю стрэльбу пад сцяну крамы і сам клаўся тут жа спаць. Яго ніхто не турбаваў. Хіба толькі Лена Мохарт: запрашала ў краму пачаставацца. У такія вечары Буда поўнілася песнямі з крамы і доўга там, да позняй ночы гарэла святло.

Папаўзлі чуткі. Адны буднікі загадкава ўсміхаліся, другія жартавалі. А трэція папярэджвалі старшыню сельсавета:

— Прап'юць Алена з дзедам наш магазін.

І вось дачакаліся: з раёна прыехаў рэвізор. Тры дні ён корпаўся ў крамных паперах, усё лічыў, пералічваў. Потым з'явілася ў раёнцы нататка. У ёй падрабязна пісалася пра тое, як вартаўнік Антон Шрубок спакусіў крамшчыцу Лену Мохарт. Іх сумесныя, маўляў, п'янкі давялі да растраты дзяржаўных сродкаў. Буднікі чыталі газету і хапаліся за жываты ад рогату:

— Ну і дзед Антон! Ды яму ордэн трэба даваць, а не крытыкаваць.

Пасля гэтага з вясковага магазіна больш не чуваць было песень, якія зацягвала штовечар Лена. За прылаўкам ужо стаяла новая крамшчыца. А дзед Антон хутка памёр, не вытрымаў ганьбы.

П'яны певень

Па адзін бок вёскі Крыніцы быў глыбокі лес, па другі — прыпынак электрычкі.

Апоўдні грыбнікі, гарадскі люд, выходзілі з лесу і заўсёды спыняліся ў канцы вёскі, каб папалуднаваць. Умошчваліся на лужку, раскладвалі на газетах хлеб, яйкі, кілбасу. Сёй-той даставаў і ставіў перад сабою піва, гарэлку ці віно — на прыродзе, маўляў, смачна п'ецца. Сярод гэтых грыбнікоў быў і я.

І вось з суседняга двара выйшаў руды, мурзаты певень з шызым грэбенем. Ён асцярожна падышоў, нібы падкраўся, да грыбнікоў і спыніўся. І пачаў да нечага прыслухоўвацца, прыглядацца.

— А-а, алкаш, ужо на баявым пасту, — усміхнуўся мужчына пажылога выгляду і апусціў каля мяне на траву свой кошык.

— Хто алкаш?— не зразумеў я.

— Як хто? Певень. Хутка будзе ў канаве ляжаць.

— Няўжо гарэлку любіць?

— Ды яшчэ як! Гаспадыня не ведае, што з ім рабіць. Зачыняе яго ў хляве, дык праз страху прадзіраецца і да грыбнікоў бяжыць.

Грыбнікі сустрэлі пеўня вясёлымі жартамі. Кожны хацеў яго пачаставаць, хто кідаў пеўню хлеб, хто скрылёк кілбасы ці сыру, але наравісты госць нават вокам не вёў на гэтыя смачныя пачастункі. Уся яго ўвага была скіравана ў той бок, дзе звінелі шклянкі. І вось ён асцярожна, крок за крокам, пачаў падкрадвацца да мужчын, якія частаваліся гарэлкаю. Падышоў, спыніўся ля іх, нецярпліва пераступаючы з нагі на нагу. І раптам нехта з мужчын кінуў яму пад дзюбу кавалак хлебнага мякішу, змочанага ў шклянцы гарэлкі. Певень прагна, адным глытком праглынуў. Потым яшчэ і яшчэ. Не прайшло і дзесяці хвілін, як з пеўнем пачало рабіцца нешта дзіўнае. У яго пачалі заблытвацца ногі, пеўня, нібы ад ветру, заносіла ўбок, і госць грыбнікоў на ўсю моц пачаў хрыпла кукарэкаць. А потым зусім зваліўся набок і заціх.

— Усё, наклюкаўся,— азваўся мой сусед і падняў з зямлі кошык.

З двара выбегла гаспадыня, схапіла пеўня за ногі і панесла дамоў.

— Ірады праклятыя, зноў напаілі!

Грыбнікі зайшліся ад рогату.

■ **Мікола КАПЫЛОВІЧ.**

Навіны ад Гаўдэамуса

На зыходзе – працоўнае лета

Заканчваецца працоўны семестр для многіх студэнцкіх атрадаў рэспублікі.

Спецыяльна заказаны Лігай добраахвотнай працы студэнтаў эшалон прывязе 25 жніўня з Цірaспаля ў Мінск беларускіх хлопцаў і дзяўчат, якія працавалі на агароднінных плантацыях. Прыбыццё іншых атрадаў са Стаўрапольскага краю запланавана на 30 жніўня. Як паведамілі ў Лізе добраахвотнай працы студэнтаў, больш чым чатыры тысячы байцоў нарыхтавалі вітамінную прадукцыю для Беларусі ў Малдове, Крыме, Стаўрапольскім краі. Усе дагаворы, заключаныя паміж гаспадаркамі гэтых рэгіёнаў і беларускімі кансервавымі заводамі на пастаўку памідораў і перцу, выкананы. Дзякуючы рабоце студэнтаў, рэспубліка бесперапынна забяспечвалася вітаміннай прадукцыяй.

БЕЛІНФАРМ.

■

АФІЦЫЙНА

***

10 жніўня ўказам прэзідэнта рэспублікі Аляксандра Лукашэнкі міністр лясной гаспадаркі Георгій Маркоўскі вызвалены ад займаемай пасады за "грубыя парушэнні працоўных абавязкаў", якія выявіліся ў халатных адносінах да арганізацыі і кантролю за знешнеэканамічнай дзейнасцю міністэрства, што "прывяло да нанясення матэрыяльнага ўрону інтарэсам рэспублікі".

Гэтым жа ўказам Кабінету Міністраў даручана ва ўстаноўленым парадку вырашыць пытанне аб вызваленні ад пасад кіраўнікоў абласных вытворча-лесагаспадарчых аб'яднанняў. Пракуратуры Рэспублікі Беларусь даручана вырашыць пытанне аб узбуджэнні крымінальнай справы па матэрыялах знешнеэканамічнай дзейнасці Міністэрства лясной гаспадаркі, якія прадстаўлены Кантрольнай палатай.

***

Раніцай 11 жніўня адбылася працяглая тэлефонная размова паміж прэзідэнтам рэспублікі Беларусь Аляксандрам Лукашэнкам і прэзідэнтам Рэспублікі Казахстан Нурсултанам Назарбаевым.

Абмеркаваны два важныя пытанні. Першае датычылася прапанаванай Нурсултанам Назарбаевым ідэі еўразійскага саюза.

Другое пытанне закранала эканамічныя адносіны паміж дзвюма дзяржавамі, якія набываюць асаблівую актуальнасць у сувязі са значнымі стратамі ўраджаю ў выніку засухі ў Беларусі. Прэзідэнты выказалі надзею на актывізацыю эканамічных кантактаў як паміж дзяржавамі, так і паміж прадпрыемствамі, фірмамі, гаспадаркамі.

***

11 жніўня ў другой палове дня адбылася тэлефонная размова прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Аляксандра Лукашэнкі з прэзідэнтам Украіны Леанідам Кучмай.

Размова датычылася, у асноўным, эканамічнага супрацоўніцтва дзвюх краін. Бакі дамовіліся аб правядзенні рабочай сустрэчы на вышэйшым узроўні, тэрміны якой будуць устаноўлены па дыпламатычных каналах.

***

10 жніўня ў Рэспубліку Беларусь з рабочым візітам прыбыў прэм'ер-міністр Рэспублікі Малдова Андрэй Сангелі.

У час гутаркі кіраўнікоў урада Малдовы і Беларусі былі абмеркаваны пытанні, якія датычаць далейшага развіцця беларуска-малдаўскіх адносін.

***

Кабінет Міністраў Рэспублікі Беларусь прыняў пастанову "Аб неадкладных мерах, звязаных з засухай у рэспубліцы". У дакуменце адзначаецца, што практычна на ўсёй тэрыторыі склаліся крайне неспрыяльныя ўмовы для пасеваў сельскагаспадарчых культур.

На значных плошчах яны загінулі. Асабліва пацярпелі Брэсцкая і Гродзенская вобласці. З-за засухі ў многіх калгасах, саўгасах, фермерскіх (сялянскіх) гаспадарках, а таксама ў асабістых падсобных гаспадарках грамадзян чакаецца значны недабор ураджаю, што выкліча вялікія цяжкасці ў забеспячэнні насельніцтва харчаваннем.

Падкрэсліваецца, што ў гэтых умовах неабходна прыняцце тэрміновых і эфектыўных мер для максімальна магчымага змяншэння адмоўных вынікаў экстрэмальных умоў надвор'я. Кабінет Міністраў вызначыў комплекс такіх мер.

***

Днямі ва ўрадзе рэспублікі адбылася рабочая нарада кіраўнікоў ВНУ Беларусі. З рэктарамі вышэйшых навучальных устаноў сустракаўся намеснік старшыні Кабінета Міністраў В.Ганчар.

У час сустрэчы ішла зацікаўленая гутарка пра няпростыя працэсы рэфармавання ўрадавых структур.

Віцэ-прэм'ер і прысутныя на нарадзе кіраўнікі ВНУ, у прыватнасці, абмеркавалі канкрэтныя шляхі актывізацыі дзейнасці такога органа, як савет рэктараў навучальных устаноў рэспублікі.

Паводле паведамленняў БЕЛІНФАРМа.

СПАДЧЫНА

Падарожжа ў XVIII стагоддзе

чакае наведвальнікаў Доміка рамёстваў, што адкрыўся ў Гродна

□ Лілія АСТРАВЕЦКАЯ

"...Вялізныя залатыя гронкі вінаграду абазначалі гандляроў віном; боты ў мядзведжых лапах — шаўцоў, колы — экіпажных майстроў, маткі залатой пражы — пазументшчыкаў, па-майстэрску сплеценыя з конскага воласу косы — цырульнікаў, грозныя бляшаныя шаблі — збройнікаў. Дзе-ні дзе зіхацелі сярэбраныя нажніцы краўцоў, дзе-ні дзе за шклом ці на спушчаных адкідных століках былі раскладзены модныя цуды, аплачваемыя на вагу золата..." Так вядомы польскі пісьменнік Уладзіслаў Рэймант у рамане "Апошні Сейм Рэчы Паспалітай" апісвае рамесніцкую вуліцу Гродна канца XVIII стагоддзя.

Яна складалася з дваццаці амаль аднолькавых домікаў, дзе гарадзенскі стараста Антоній Тызенгаўз пасяліў запрошаных з-за мяжы майстроў. Іх вырабы, што аздаблялі палацы мясцовай знаці, ні па якасці, ні па прыгажосці не ўступалі завезеным з іншых краін свету. Напэўна, таму вуліцы далі назву Раскоша.

Зараз былая Раскоша носіць імя Элізы Ажэшка, а з двух дзесяткаў дамоў XVIII стагоддзя захаваўся адзін. Пасля доўгай і старannай рэстаўрацыі ў ім адкрыўся Домік рамёстваў — філіял Гродзенскага абласнога гісторыка-археалагічнага музея.

Рэстаўратары і супрацоўнікі музея паспрабавалі па шматлікіх апісаннях аднавіць у першапачатковым выглядзе жыллё рамесніка часоў Тызенгаўза. Будынак мае аўтэнтычны мураваны фасад і драўляную прыбудову, зробленую ў наш час, але па канонах будаўніцтва XVIII стагоддзя.

Згодна з легендай, гарадзенскі стараста ўзвёў напачатку два дзесяткі адных толькі фасадаў, накшталт славутых пацёмкінскіх вёсак, якімі князь пусціў пыл у вочы імператрыцы Екацярыне. Замежныя майстры таксама "купіліся" на добротныя грунтоўныя фасады і далі згоду перасяліцца ў Гродна. І толькі пасля пераезду Тызенгаўз абвясціў, што завяршаць будоўлю ім прыйдзецца самім, і ўжо не з каменю, а з дрэва.

Невядома, як спадабалася неспадзяванка рамеснікам, але з працай яны справіліся на славу. Чаго, на жаль, нельга сказаць пра сучасных рэстаўратараў. Справа ў тым, што Домік рамёстваў адбудаваны ўжо некалькі гадоў таму. Адкрыццё яго затрымлівалася ўвесь гэты час з-за недаробак і хібаў. Па ўсяму відаць, не ўдалося сучасным спецыялістам, набіўшым руку на шкле і бетоне, спасцігнуць усе сакрэты старадаўняга будаўніцтва.

Галоўны клопат — глыбокі склеп, што ў дажджлівы сезон ператвараецца ў сапраўдны крыты басейн і распаўсюджвае вільгаць па ўсяму будынку, застаўся і да сёння. Больш дробныя хібы агульнымі сіламі выправілі. Так, новым гаспадыням доміка на чале з загадчыцай філіяла Вольгай Чарнікевіч нават сцены давялося перараканапачваць. У матэрыяле, які выкарысталі будаўнікі, развяліся цэлыя зграі молі — не лепшае, згадзіцеся, суседства для бясцэнных экспанатаў.

Зараз Домік рамёстваў набыў, нарэшце, выгляд, які дае ўяўленне аб быце колішніх жыхароў Раскошы. У адным з пакояў узноўлены інтэр'ер майстэрні рамесніка. У строгім парадку тут вывешаны створаныя па эскізах складаныя інструменты, што выкарыстоўваліся менавіта ў Гродна. На рабочым стале — кніга з ксеракопіямі прылад, якімі карысталіся на гродзенскіх мануфактурах. На паліцах — керамічны посуд, знойдзены на Гарадніцы пад час раскопак (майстэрня адначасова служыла кухняй). Ля сцяны — аўтэнтычная шафа XVIII стагоддзя.

Другая зала дае агульнае ўяўленне пра Гродна часоў Антонія Тызенгаўза. Побач з макетам тагачаснай Гарадніцы — вырабы гарадскіх мануфактур: шкляной, ганчарнай, суконнай, палатнянай, карэтнай... І, нарэшце, трэці пакой пераносіць наведвальніка ў сучаснасць: тут будуць размяшчацца зменныя экспазіцыі работ гродзенскіх умельцаў.

А ў фае ўжо зараз разгорнута выстава-продаж, дзе жыхары і госці Гродна могуць набыць керамічныя вырабы, узоры разьбы па дрэве, вышыўкі самадзейных майстроў.

Першыя тыдні працы Доміка рамёстваў паказалі, што яго не спасцігне лёс нямодных музейных залаў. Прычын таму нямала. Гэта і ўзрослая цікавасць гараджан да сваёй гісторыі, і ўдалае месцазнаходжанне Доміка на бойкім месцы. І, галоўнае, зацікаўленасць майстроў-аматараў, якія дагэтуль не мелі ўласнай выставачнай пляцоўкі і знаходзілі прытулак сваім творам у музеях і зале выстаў абласнога Саюза мастакоў.

Ёсць у гэтым і немалая заслуга супрацоўнікаў Доміка рамёстваў, якія плануюць прадоўжыць пошукі і ўзбагаціць будынак новымі дакладнымі дэталямі, ператварыўшы яго для сучаснікаў у своеасаблівае акенца ў Гродна XVIII стагоддзя — аднаго з перыядаў яго найбольшага росквіту.

■

ПА-СУСЕДСКУ

А цэны ўсё растуць

Паводле даных Дзяржаўнага дэпартамента статыстыкі Эстоніі, спажывецкі індэкс у другім квартале 1994 года ў параўнанні з першым узрос на 11,9 працэнта.

Прадукты падаражалі ў сярэднім на 6,9 працэнта, прамысловыя тавары — на 3,2 працэнта. Кошт паслуг у другім квартале ўзрос на 23,3 працэнта. Прамтавары і паслугі ў другім квартале 1994 года ў параўнанні з другім кварталам мінулага года павысіліся ў цане на 59,8 працэнта.

Першы электронны каталог

У Эстоніі падрыхтаваны першы электронны каталог прадпрыемстваў рэспублікі.

Ён уяўляе сабой электронны рэгістр, які змяшчае звесткі аб 60 тысячах фірмаў з указаннем іх назваў, адрасоў, нумароў тэлефонаў і факсаў, сфер дзейнасці. Цана каталога — 1942 кроны плюс падатак з абароту. Купіць яго можна ў Тарту, Таліне і Вільяндзі.

Будзе месца – будзе і мячэць

Урад Турцыі згодны фінансаваць будаўніцтва мячэці ў Таліне.

Зразумела, гэта адбудзецца ў тым выпадку, калі ўрад Эстоніі дасць сваю згоду на ўзвядзенне мячэці і выдзеліць участак пад будаўніцтва. Як паведаміў старшыня турэцкага таварыства ў рэспубліцы Фархад Гейдарлі, тут цяпер пражывае каля 12 тысяч прадстаўнікоў цюркамоўных народаў і было б нармальным і адпавядала б дэмакратычным устаноўкам сучаснай дзяржавы, калі б гэтым людзям была дадзена магчымасць правіць рэлігійныя абрады. Магчыма, праект мячэці для Таліна будзе зусім незвычайным і ўлічыць гістарычныя архітэктурныя асаблівасці сталіцы Эстоніі, яе стыль ранняга сярэдневякоўя.

Нашэсце ядавітых водарасцей

Нашэсце да берагоў Эстоніі сініх водарасцей у небяспечнай для здароўя чалавека канцэнтрацыі стала непакоіць адпачываючых.

Аднак таварыства выратавання на водах паведаміла, што на самай справе пакуль невядома ні аднаго выпадку, калі купальшчык быў бы небяспечна атакаваны водарасцямі. Пакуль водарасці аднесла ў адкрытае мора, але спецыялісты раяць на ўсякі выпадак абліваецца прэснай вадой пасля купання ў моры або пераапранацца.

Патэнцыяльна сінія водарасці надзвычай небяспечныя. Супрацоўнікі Інстытута мора бяруць штодзённа пробы вады на пляжах і абяцаюць у выпадку рэальнай небяспекі неадкладна паведаміць грамадскасці.

Дзве кроны за гадзіну

З 1 верасня дзяржаўная стаўка аплаты працы ў гадзіну ў Эстоніі будзе складаць дзве кроны 65 сентаў, а ўчотная мінімальная стаўка месячнай зарплаты пры рабоце ў межах нарміраванага часу — 450 крон.

Міністэрствам, дзяржаўным установам і іншым цэнтральным арганізацыям, у сістэме якіх ёсць бюджэтныя ўстановы і арганізацыі, трэба прадставіць міністэрству фінансаў краіны хадайніцтвы на атрыманне дадатковых сродкаў, неабходных для павелічэння персаналу зарплаты да памераў мінімальнай. Кіраўнікам устаноў дадзена ўказанне прааналізаваць выкарыстанне рабочага часу супрацоўнікамі і пры неабходнасці ўнесці змяненні ў працоўныя дагаворы з улікам фактычнага часу работы. Гэта вызначана пастановай урада рэспублікі.

БЕЛІНФАРМ.

ТЫДЗЕНЬ ПА ГАРАСКОПУ

15–21 жніўня

ЛЕЎ

На пачатку тыдня — удача ў фінансавай сферы. Новых спраў вам лепш не пачынаць. Наведайце тэатр або музей. Асцерагайцеся зайздроснікаў.

З серады пастарайцеся далёка не выязджаць, каб пазбегнуць непрыемнасцей.

ДЗЕВА

У панядзелак пачніце вырашэнне ўсіх важных спраў. Не давярайце нікому ў бізнесе. Стрымлівайце свае эмоцыі.

З 20-га Меркурый дапаможа вам у адносінах да бліжэйшага асяроддзя і на працы.

ШАЛІ

У першыя дні тыдня — гармонія ў каханні. Поспех ва ўсіх вашых пачынаннях. Шмат сустрэч з сябрамі.

Магчымы матэрыяльны прыбытак у сераду.

Месяц вам паспрыяе ва ўсім 17-га.

СКАРПІЁН

Пастарайцеся не нервавацца 15-га і 16-га. Звярніце ўвагу на сваё здароўе. Найбольш значныя для вас справы пачніце ў аўторак і сераду. Магчыма фінансавая ўдача.

У выхадныя дні лепш адправіцца ў падарожжа.

СТРАЛЕЦ

Кароткія паездкі і сустрэчы з сябрамі з 15-га па 18-е. Вырашэнне важных праблем на працы ў сярэдзіне тыдня. Не адмаўляйцеся ад запрашэнняў. У складаныя дні, 15-га і 19-га, стрымлівайце свае эмоцыі.

КАЗЯРОГ

Будзьце асцярожнымі ў панядзелак. 15-га і 16-га — любоўныя адносіны і інтымныя сустрэчы. Вырашэннем фінансавых пытанняў займіцеся 19-га і 20-га. Выхадныя правядзіце на прыродзе. Магчыма рамантычнае падарожжа.

ВАДАЛЕЙ

На пачатку тыдня ў вас будзе шмат новых знаёмстваў. Больш часу прысвяціце сваім блізкім. Пастарайцеся ні з кім не канфліктаваць 15-га, 19-га, 20-га і 21-га.

Удачныя дні 16-га і 17-га.

РЫБЫ

Будзьце ўважлівымі на працы ў панядзелак. Займіцеся вырашэннем праблем у фінансавай сферы. 15-га, 18-га і 19-га не сварыцеся з ахоўнікамі парадку. Верагоднасць траўм. Не лепшы час для адпачынку. Павышэнне творчага патэнцыялу.

АВЕН

У панядзелак і аўторак — поспех у бізнесе.

Магчымы рамантычныя сустрэчы і знаёмствы ў сярэдзіне тыдня. Асцерагайцеся непрыемных выпадковасцей 20-га і 21-га.

ЦЯЛЕЦ

У панядзелак стрымлівайце свае эмоцыі. Займіцеся паляпшэннем быту. Больш часу правядзіце ў сям'і.

Паездкі пачынайце 17-га і 18-га.

Пасля 20-га з'явяцца расходы, звязаныя з роднымі.

БЛІЗНЯТЫ

Да 18-га — спрыяльны час для вырашэння пытанняў з ахоўнікамі парадку. 16-га і 17-га вам пашанцуе ў асабістым жыцці. Не задумваючыся, адпраўляйцеся ў падарожжа. Не адмаўляйцеся ад прапановы, якую атрымаеце.

РАК

Звярніце ўвагу на здароўе сваіх родных 15-га і 16-га. Пастарайцеся больш адпачываць. Займіцеся спортам. У канцы тыдня магчыма цудоўная паездка.

■

АДАМ І ЕВА

Фота І. МАКАЛОВІЧА.

Сэрцу не загадаеш

Усё пачалося з таго, што Таня прыйшла да сяброўкі і тая пазнаёміла яе са сваім хлопцам Дзянісам, які вучыўся ў тэхнікуме. На першы погляд ён здаваўся зусім звычайным — сярэдняга росту, чарнявы, у меру гаваркі. Толькі ўсмешка і вочы яго былі дзівоснымі. Вось з гэтай усмешкі і пачаліся Таніны пакуты. Але ці магла яна падаць выгляд, што Дзяніс, "хлопчык" лепшай сяброўкі, ёй падабаецца? Ішоў час, больш яны не сустракаліся. Таня паспела ўжо скончыць вучобу, пайшла працаваць.

Звёў іх выпадак, дзякуючы якому Дзяніс праводзіў Таню дамоў. Усю ноч яны прасядзелі на лесвіцы ў пад'ездзе і прагаварылі. Ён расказаў пра армію, пра сяброў — так, нічога асаблівага. Успомніў і гісторыю свайго першага кахання. Маўляў, год таму яго дзяўчынка выйшла замуж, пасля чаго ён вырашыў помсціць усім астатнім.

Калі праз некалькі дзён Таня ўбачыла Дзяніса, ён зноў кагосьці праводзіў... Як прыйшла дадому — не памятала. А потым дала сабе слова: не заўважаць яго, сцерці з памяці ўсё, што было, і жыць весялей.

...Праз некалькі месяцаў Таня пазнаёмілася з цудоўным хлопцам. Ледзь ці не кожны дзень Саша прыносіў кветкі і глядзеў зачаравана. А яна ўсё думала пра Дзяніса. Думала, думала, пакуль Саша не прапанаваў пажаніцца. Уявіце сабе — Таня згадзілася.

І вось праз тыдзень вяселле. Ужо ўсё да яго падрыхтавана. Купілі з Сашам пярсцёнкі, сядзяць і разглядваюць іх. І раптам, як у кіно, — стук у дзверы. Таня адчыніла — на парозе стаяў Дзяніс.

Ад нечаканасці яна не магла вымавіць ні слова. А ён сказаў: "Я прыехаў па цябе".

Яны пажаніліся, а праз некалькі месяцаў ...Дзяніс знайшоў другую. Цяпер Таня жыве адна.

Яна так і не зразумела, што проста трапіла пад хвалю помсты. А Дзяніс... Відаць, ён ніколі не будзе шчаслівым: вельмі шмат у яго душы злосці і крыўды.

Марыя КУЗЬМІЧ.

Дзе вы, прынцы?

Ой, дзяўчынкі, як хочацца памарыць аб казачным прынцу: самым добрым, самым прыгожым, які кахае цябе так, што ў сяброўак ад зайздрасці аж вочы на лоб лезуць! І марым, і чакаем, але гадоў гэтак да 14—16. А потым, калі пачынаем лепш разбірацца ў рэаліях жыцця, разумеем, што ў ім няма месца казцы. Які там прынц! Знайсці б звычайнага хлопца, каб не піў, не курыў і хоць кропельку паважаў.

Такое жаданне прыходзіць пасля таго, як сустрэнешся і пагаворыш з некаторымі "прынцамі", праедзеш у іх замежных "тачках", пасядзіш у кабаку, а потым атрымаеш няхітрую прапанову падоўжыць вечар. А калі па наіўнасці прымеш гэта за каханне і згодзішся, потым атрымаеш жорсткае расчараванне. У наступны раз "прынц" праімчыць міма цябе ў пошуках новай спадарожніцы. Гэта датычыцца і тых хлопцаў, якія лічаць сябе "крутымі", і тых, хто, акрамя бутэлькі гарэлкі, і прапанаваць нічога не ўмее. Пра кветкі, як вы здагадваецеся, можна і не ўспамінаць.

А калі ты не жадаеш сядзець дома, калі на вуліцы лета і так цягне знайсці свайго адзінага? Выйсце адно: альбо нікуды не выходзь і чытай Тургенева, альбо згаджайся з умовамі, якія табе дыктуе "моцны пол". І згаджаюцца, нягледзячы на тое, што для многіх такія адносіны непрыемныя. Як вынік — упэўненасць хлопцаў, што на іх век "кахання" хопіць.

Нам, дзяўчынкам, так хочацца сапраўднага пачуцця. Але да 18—20 гадоў ужо добра разумееш, што да чаго. Дзе вы, хлопцы, якім таксама абрыдлі выпадковыя сустрэчы і развітанні? Можа таксама сядзіце дома і марыце пра вялікае каханне?

Вольга МАХОНІНА.

Лекі для каханага

Нядаўна, едучы ў цягніку са Слуцка і бавячы час з выпадковым знаёмым, пачуў гісторыю, якая зацікавіла. Не ведаю, канешне, наколькі яна дакладная і ці ўвогуле такое было, але...

Алесь быў хлопцам, "што трэба" — і ростам не пакрыўджаны, і сілай таксама. А вось наконт смеласці бог абдзяліў. Таму і адносіўся да дзяўчат хлопец неяк абыякава. Скончыў тэхнікум, працаваў у камунальнай гаспадарцы. Да работы ставіўся сумленна, чаго патрабаваў і ад падначаленых, з якімі, дарэчы, гарэлкі не піў. Менавіта таму і сяброў у Алеся было мала: аднакласнікі ўжо даўно пераженіліся, займелі сем'і і дзяцей, так што ў кожнага былі свае клопаты і заняткі.

А Алесь жыў з бацькам. І калі трохі занядужаў, то нават і ўвагі належнай на боль не звярнуў: маўляў, пройдзе. Прытомнасць страціў нечакана, з-за чаго апынуўся ў бальніцы. Там упершыню і ўбачыў яе — рослую, не вельмі прыгожую, але такую добрую і сардэчную. Ноччу, калі хворыя паснулі, яны сустрэліся ў калідоры і прагаварылі да ранку, даведаўшыся адзін пра аднаго ледзь ці не ўсё.

І Марыя (так звалі медсястру) вырашыла, што хутчэй трэба вылечыць Алеся. З аднаго боку, канешне, было добра, што ён тут знаходзіўся, але з другога хлопец цвёрда паабяцаў: выйду з бальніцы — распішамся. Дзяўчыне ж хацелася гэтага больш, чым свежага паветра. А тут якраз імпартныя лекі ў бальніцу завезлі. Марыя хутка даведалася, якія з іх больш дзейсныя, і пачала карміць імі хворага. Толькі чамусьці не паляпшаўся яго стан, а, наадварот, здаваць хлопец пачаў. І калі ціск павялічыўся да крытычнага, прыйшлося выклікаць ўрачоў з вобласці...

З бальніцы Алесь выпісаўся праз месяц. А яшчэ праз колькі тыдняў яны справілі вяселле. І толькі тады жонка "адкрыла сакрэт" мужу, як хацела яго хутчэй вылечыць. Той не пакрыўдзіўся, сказаўшы адно: "Я здагадваўся..." Невядома толькі, аб чым: аб тым, што адной нагой на тым свеце быў, ці аб тым, што Марыя так хацела замуж за яго...

Іван СЦЯПУРА,
г.Асіповічы.

■

КРЫЎДНА!

Дуба–патрыярха вы ўжо не ўбачыце

Бездухоўнасцю, некампетэнтнасцю, безадказнасцю, нават варварствам можна назваць экалагічнае злачынства на беразе возера Свіцязь. Вясной тут спілавалі адзін з самых старых і унікальных у Беларусі дуб-двайнік, які ахоўваўся дзяржавай. Яго яшчэ называлі "дуб-патрыярх", а Якуб Колас — "дуб Даніла". З гэтым дрэвам звязаны імёны нарадавольцаў і вядомага паэта Адама Міцкевіча, які любіў адпачываць пад дубам і прысвяціў яму многія радкі. У даўнія часы нашы продкі лічылі дуб свяшчэнным дрэвам і прыходзілі да яго маліцца з абразамі.

Два гады таму "дуб-патрыярх" абследавалі польскія спецыялісты. Яны абрэзалі засохлыя галінкі, з веданнем справы заладзілі невялікае дупло, параілі абгарадзіць дрэва. Прапанавалі таксама апрацаваць дрэва спецыяльнымі бандажамі, тросамі.

Але нехта рашыў іначай. Без прадстаўнікоў грамадскасці, работнікаў аховы прыроды Навагрудскага раёна мясцовым лясніцтвам дуб быў спілаваны пад корань. Прыкрыліся паперкай, падпісанай нейкім чыноўнікам. Гэта зрабілі без папярэдняга абследавання дрэва вучонымі. Драўніна дрэва была ў асноўным здаровай. А каб не было абураных, замазалі пень цэментам, а побач пасадзілі тры кволыя дубкі, у імя "патрыярха", які ў апошнюю сваю восень шчодра адарыў зямлю жалудамі.

У тым, што адбылося, вінаватым сябе ніхто не прызнае. Наадварот, лічыцца, што папярэдзілі няшчасны выпадак, падобны да таго, што адбыўся два гады таму на возеры, калі загінулі двое пад паваленым дубам. Тут узнікае пытанне, а дзе ж былі адпаведныя службы раней, чаму не займаліся абследаваннем старых дрэў, пакуль не здарылася бяда. А цяпер вырашылі перастрахавацца: спілавалі унікальны помнік прыроды! І можна не здзіўляцца, калі вакол возера Свіцязь хутка знікнуць астатнія трохсот- і двухсотгадовыя дрэвы. Бо адказнасць за гэта, як і за дуб-двайнік, ніхто не панясе. Галоўнае — зрабіць па прынцыпу: "абы ціха".

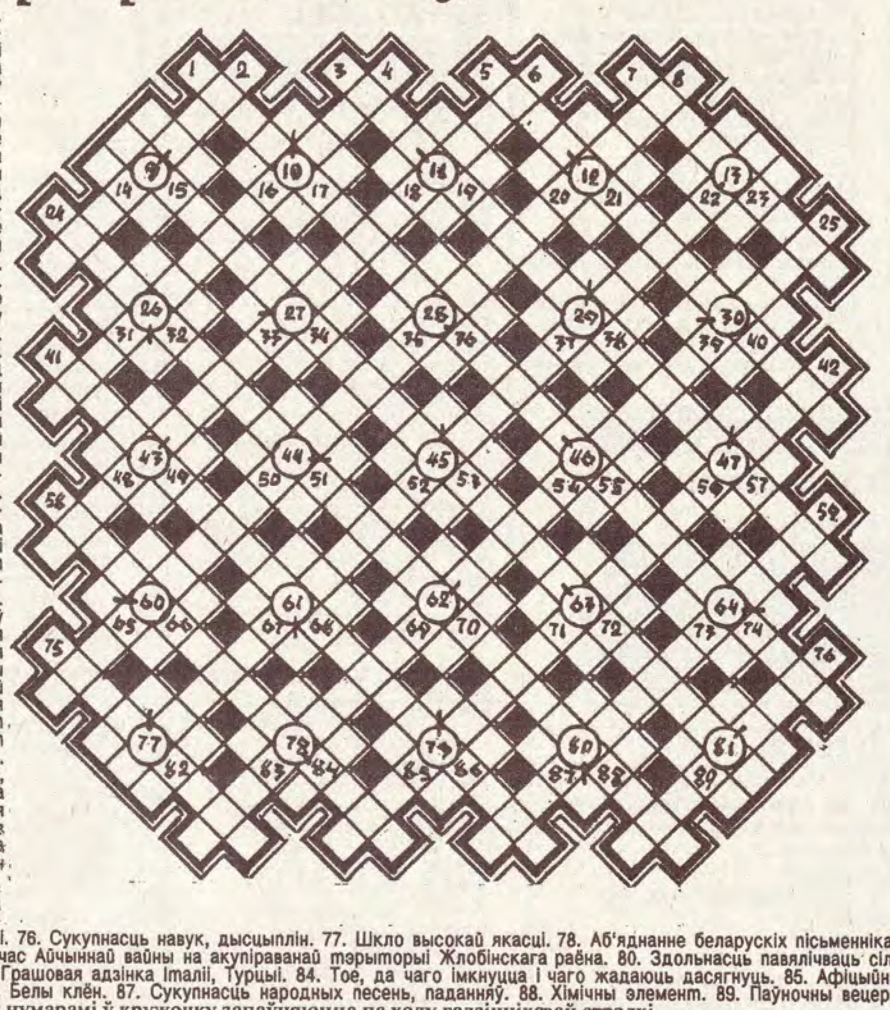
Эдуард КАБЯК
БЕЛІНФАРМ.

■

Вось што засталося ад рэдкага помніка прыроды Рэспублікі Беларусь на беразе возера Свіцязь.

Супер-крыжаслоў

1. Горная сістэма ў Еўразіі. 2. Стыль спартыўнага плавання. 3. Сатырычнае або гумарыстычнае адлюстраванне з карыкатурным перабольшаннем характэрных рыс. 4. Беларускі пісьменнік, аўтар аповесці "Палескія рабінзоны". 5. Група людзей, аб'яднаная аднолькавымі адносінамі да сродкаў вытворчасці і агульнымі інтарэсамі. 6. Савецкі лётчык-выпрабавальнік, які выпрабаваў першы рэактыўны самалёт ТУ-124. 7. Опера Дж.Вердзі. 8. Урадавы штамп у пашпарце на права ўезду ў чужую краіну або выезду з яе. 9. Сімфанічная паэма Я.Дзегцярова. 10. П'еса А.Макаёнка. 11. Далёкаўсходняя лекавая расліна. 12. Беларускі пісьменнік, аўтар раманаў "Пад мірным небам", "Шырокія гарызонты". 13. Герметычны касцюм вадалаза, касманаўта. 14. Гродзенскае вытворчае аб'яднанне імя С.Прытыцкага. 15. Назва перадапошняй літары ў лацінскім алфавіце. 16. Турбаза рэспубліканскага значэння. 17. Гарачая першая страва. 18. Опера А.Рубінштэйна. 19. Будаўнічы дахавы матэрыял. 20. Савецкі архітэктар, аўтар праектаў павільёнаў СССР на сусветных выстаўках у Парыжы. 21. Музычна-драматычны твор. 22. Галіна дзейнасці. 23. Джаз. 24. Вялікая паўночная марская ластаногая жывёліна. 25. Балет Я.Глебава. 26. Народны беларускі танец. 27. Від сярэдневяковага жывапісу. 28. Раман Э.Самуйлёнка. 29. Водны шлях для бяспечнага плавання суднаў, вызначаны сігнальнымі знакамі. 30. Італьянскі скрыпач. 31. Прыродная мінеральная сыравіна, якая ўтрымлівае металы. 32. Абалонка, у якой вусень ператвараецца ў кукалку. 33. Касмічныя пазыўныя лётчыка-касманаўта А.Нікалаева. 34. Урачысты агляд войска. 35. Савецкі цыркавы артыст, дрэсіроўшчык жывёлін. 36. Музычны знак альтэрацыі. 37. Дакладна ўстаноўленая расцэнка тавараў, або размер аплаты працы, паслуг. 38. Рака ў Беларусі. 39. Дом творчасці. 40. Страва з агародніны і грыбоў. 41. Спартыўны штурхальны снарад. 42. Дэфект прадукцыі. 43. Даўнейшая назва слоўніка. 44. Вядомы беларускі артыст. 45. Баль, вечар. 46. Беларуская народная песня. 47. Навука аб адносінах раслінных і жывёльных арганізмаў адзін да аднаго і да навакольнага асяроддзя. 48. Грашовая адзінка Японіі. 49. Спартыўны прыз. 50. Пастух. 51. Узброеныя сілы дзяржавы. 52. Літаратурна-мастацкі твор. 53. Народны ансамбль танца г.Віцебска. 54. Бязворсавы дыван ручной работы. 55. Народнасць Далёкага Усходу. 56. Усеагульная павага. 57. Тытул вышэйшага дваранства ў Англіі. 58. Сорт яблыкаў. 59. Збудаванне ў выглядзе вялікіх варот. 60. Курорт у Стаўрапольскім краі. 61. Касмадром у Казахстане. 62. Уяўная кругавая лінія, якая, праходзячы па паверхні Зямлі, злучае абодва полюсы зямнога шара. 63. Род лірычнага музычнага твора. 64. З'явы культуры, побыту, успрынятыя ад мінулых часоў. 65. Краіна на Блізкім Усходзе. 66. Адзін з напрамкаў свету. 67. Горны дзікі баран. 68. Тэлеопера Г.Вагнера. 69. Краіна на поўначы Еўропы. 70. Асвятляльная апаратура на сцэне. 71. Штучны насып для затрымання вады пры разліве, у вадасховішчы. 72. Ускоснае ўказанне на што-небудзь. 73. Сістэма поглядаў, перакананняў. 74. Узнагарода пераможцу. 75. Вайсковы атрад у Старажытнай Русі. 76. Сукупнасць навук, дысцыплін. 77. Шкло высокай якасці. 78. Аб'яднанне беларускіх пісьменнікаў у 20-х гадах. 79. Партызанская брыгада, якая дзейнічала ў час Айчыннай вайны на акупіраванай тэрыторыі Жлобінскага раёна. 80. Здольнасць павялічваць сілу гучання. 81. Перадавы саўгас на Міншчыне. 82. Гатунак. 83. Грашовая адзінка Італіі, Турцыі. 84. Тое, да чаго імкнуцца і чаго жадаюць дасягнуць. 85. Афіцыйны дыпламатычны зварот урада да ўрада іншай дзяржавы. 86. Белы клён. 87. Сукупнасць народных песень, паданняў. 88. Хімічны элемент. 89. Паўночны вецер.

Клеткі крыжаслова, адзначаныя шрыфтам з 8 літар над нумарамі ў кружочку запаўняюцца па ходу гадзіннікавай стрэлкі.

Даслаў Валеры ПІНЧУК.

КНІГАРНЯ

Падарунак беларускім гісторыкам

Так сталася, што наша гістарычная спадчына расцярушана па шмат якіх бібліятэках і архівах розных еўрапейскіх краін. Значная колькасць унікальных архіўных матэрыялаў у свой час, у часы Расійскай імперыі і СССР, трапіла ў гістарычныя сховішчы Расіі і Літвы — нашых бліжэйшых суседзяў.

І вось па ініцыятыве Камісіі Вярхоўнага Савета па адукацыі, культуры і захаванню гістарычнай спадчыны быў падрыхтаваны і выдадзены спецыялістамі з Нацыянальнага навукова-асветнага цэнтра імя Ф.Скарыны, Беларускага рэстаўрацыйна-праектнага інстытута і Беларускай энцыклапедыі зборнік дакументаў па архітэктуры і картаграфіі Беларусі ў архівах Санкт-Пецярбурга і Вільні.

У гэтым зборніку, што складаецца з дзвюх частак, падаюцца назвы спраў, у якіх захоўваюцца картаграфічныя матэрыялы, планы населеных пунктаў і чарцяжы розных архітэктурных збудаванняў XVIII— пач. XX ст ст. на тэрыторыі Беларусі, а таксама фота і чарцяжы беларускіх помнікаў архітэктуры.

1-я частка мае назву "Беларускія картаграфічныя матэрыялы ў Расійскім дзяржаўным архіве Ваенна-марскога флоту (Санкт-Пецярбург)".

Расійскі дзяржаўны архіў Ваенна-марскога флоту — адзін з самых старажытных архіваў Расіі. Гісторыя яго пачынаецца з 1724 года, калі быў створаны Архіў Адміралцейства-калегіі Ваенна-марскога флоту СССР. У фондах архіва захоўваюцца дакументы Ваенна-марскога флоту Расіі ад пачатку яго стварэння (канец XVII ст.) да 1940 г. па гісторыі стварэння і будаўніцтва, пра геаграфічныя і навуковыя адкрыцці, суднабудаўнічыя прадпрыемствы, дзеячаў флоту і г.д.

Для даследчыкаў гісторыі архітэктуры Беларусі вялікую цікавасць уяўляюць матэрыялы, якія захоўваюцца ў фондзе "Главного инженерного управления Военного министерства России".

Тут можна знайсці планы такіх беларускіх гарадоў як Полацк, Рагачоў, Стоўбцы, Клімавічы, Навагрудак, Кобрын, Копысь, Мінск, Магілёў і Мазыр. Ёсць у гэтым архіве і матэрыялы пра будаўніцтва крэпасцей у Бабруйску, Брэсце і Рагачове, чарцяжы розных гістарычных будынкаў Нясвіжа, дакументы забудовы Слуцка і чарцяжы Быхаўскага замка.

Другая частка зборніка называецца "Беларускія графічныя матэрыялы ў Дзяржаўным гістарычным архіве Рэспублікі Літва і аддзеле рукапісаў навуковай бібліятэкі Віленскага універсітэта". Тут пададзены архіўныя дакументы з Дзяржаўнага гістарычнага архіва Рэспублікі Літва (ДГАРЛ) і аддзела рукапісаў навуковай бібліятэкі Віленскага універсітэта пра помнікі архітэктуры Беларусі.

З архіўных дакументаў ДГАРЛ падаюцца назвы спраў з чатырох вопісаў (3-га, 12, 21 і 23-га) 1135-га фонду, у якім захоўваюцца матэрыялы "Таварыства аматараў навук у Вільні".

Вопіс 3-ці мае 743 адзінкі захавання, сярод якіх пераважаюць фотаздымкі помнікаў архітэктуры, мастацтва і этнаграфіі Беларусі. Акрамя таго ў ім захоўваецца шмат дакументаў па гісторыі і геаграфіі Беларусі, Польшчы, Расіі, а таксама рукапісы літаратурных твораў розных аўтараў (у тым ліку вершы Ул.Сыракомлі) і іх аўтографы.

Вопіс 12-ы налічвае 653 адзінкі дакументаў асабістага архіва інжынера-архітэктара, прафесара факультэта мастацтваў Віленскага універсітэта Юльюша Стэфана Клоса (1881—1933гг.).

Вопіс 21-ы ўтрымлівае фотаздымкі помнікаў архітэктуры 1920—30-х гадоў Яна Булгака, перыядычныя выданні ("Наш край", "Гомельская копейка", "Віленскі кур'ер", "Голос" і інш.), лістоўкі, пракламацыі, адозвы, звязаныя з І Сусветнай вайной і рэвалюцыйнымі падзеямі 1917 г., а таксама матэрыялы Аддзела апекі над помнікамі старажытнасці польскага камітэта ў Маскве і рэгістрацыйныя карткі званоў, эвакуіраваных з Літвы і Беларусі ў розныя губерні Расіі.

Вопіс 23-і захоўвае матэрыялы архіўных збораў М.Бажэскага, Умястоўскіх, Л.Чарноцкага, старажытныя кнігі і рукапісы літаратурных твораў, інвентары і планы беларускіх маёнткаў і гарадоў, матэрыялы па гісторыі гродзенскіх мануфактур XVIII ст, вайны 1812 г., вызваленчых паўстанняў 1794, 1831 і 1863 гадоў; розныя фотаздымкі, паштоўкі, плакаты, газетныя выразкі, атэстаты, дыпломы, патэнты на чыны і іншыя дакументы прыватнага характару, генеалагічныя матэрыялы, збор пячатак і інш.

Выданню зборніка папярэднічала цяжкая даследчая праца яго складальнікаў — вядомых беларускіх гісторыкаў архітэктуры і мастацтва — спадароў С.Ф.Адамовіч, Ул.М. Дзянісава, В.Р.Кукуні, Н.І.Пятровіч і М.М.Яніцкай.

Алег ТРУСАЎ,
намеснік старшыні Камісіі ВС па адукацыі, культуры і захаванню гістарычнай спадчыны.

■

■ 13, субота

Беларускае тэлебачанне

12.05. Сталіца.
12.25. Хакей. Кубак "Крыніцы".
13.45. Фільмы А.Алая. "Марынеска". Д/ф.
◆14.50. "Праката".
15.55. Сур'ёзны чалавек Вячаслаў Сцепанец.
16.25. Ансамблю "Харошкі" – 20 год.
* 17.20. "Чарапашкі ніндзя".
17.45. Прафесійны бокс. Турнір "Суперчэмпіён Беларусі".
18.45. "Кола лёсу" ў Марселі.
19.25. "Нов і К"-топ-10.
20.25. Пяць хвілін на жарты.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. Пад купалам Сусвету.
◆21.45. "Удачлівая".
23.05. "Каскад".
23.20. Відзьма-нявідзьма.

Канал "Астанкіна"

◆11.25. "Закаханыя".
13.00. Сустрэча з В.Гарадоўскай.
13.30. Фестываль імя А.Д.Сахарава ў Афінах.
14.00, 23.10. Навіны.
14.20. Праграма "Х".
◆14.30. "Кэтвізл" (Англія).
15.05. Тайны Старой плошчы.
15.35. "Жыццё заапаркаў" (ЗША).
16.20. Без паўзы.
16.50. Чалавек і закон.
17.00. Шчаслівы выпадак.
17.50. Да і пасля.
18.40. Зоркі Расіі на Патрыяршых Прудах.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны плюс.
20.35, 0.15. Надвор'е
◆20.45. "Пасланне мерцвяка" (ЗША).
22.40. Баскетбол. Чэмпіянат свету. Мужчыны. 1/4 фіналу.

Канал "Расія"

12.25. Здарова жывеш.
12.40. Сялянскае пытанне.
13.20. Казырная дама.
13.50. "Таганскае танга". Д/ф.
14.50. Залатая шпора.
15.20. Футбол без граніц.
16.15. Чэмпіянат Еўропы па лёгкай атлетыцы.
* 17.15. "Уэстврад Хо" (ЗША).
18.15. Вуснамі дзіцяці.
18.45. Свята кожны дзень.
◆19.25. "Адэлаіда".
20.55. Тэлеэрудыт.
21.05. Зусім сакрэтна.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. Праграма "А".
23.35. Чэмпіянат Еўропы па лёгкай атлетыцы.

Санкт-Пецярбург

◆12.35. "Жыццё і прыгоды чатырох сяброў".
13.00. Хуткая дапамога.
13.30. Мая музыка.
14.00. "Брам" Д/ф. (Нідэрланды).
15.15. Аўтапілот.
* 15.30. "Марыяна першая".
◆16.00. "Транссібірскі экспрэс".
17.30. Тэлефільм.
* 18.05. "Віні-Пух і дзень клопатаў".
18.30, 21.45. Інфарм ТБ.
18.55. Экспрэс-кіно.
◆19.15. "Страсці" (Італія).
20.50. Памяці Ю.Курганава.
21.20. "Два балбатуны".
22.05. Ваш стыль.
◆22.10. "Цені знікаюць апоўдні".

8-ы канал

◆15.00. "Непераможныя ногі кун-фу".
16.30. Прапаведнік Кенет Коўпленд.
* 17.00. "Трансформеры".
17.45. Тэлечасопіс "Нямецкая хроніка".
◆17.50. "Заліў Нябяспечны".
18.45. "Трафальгарскае ўрэ"
◆19.45. "Кветка страсці".
21.20. "Як справы, старына?"
◆21.50. Мастацкі фільм.

Канал НТВ

* 17.00. Дзецям.
17.10. "Трэцяе вока".
18.00. Сёння.
◆18.35. "Ключы ад форта Байярд".
20.05. "Паліцэйскі Кэтс і яго сабака".
21.00. Надоечы.
21.45. Аўтаспорт: вышэйшыя дасягненні.
◆22.00. "Лінія смерці".
23.35. Баскетбол. Чэмпіянат свету.

■ 14, нядзеля

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.20. Пяць хвілін на жарты.
8.25. Слова да чалавека.
8.55. Справы вайсковыя.
◆9.40. "Удачлівая".
11.00. Беларускі тур.
* 11.20. "Чарапашкі ніндзя".
11.45. Белыя і чорныя.
12.15. Нядзельная пропаведзь.
12.25. "Праспект".
12.55. АВС-клуб.
13.10. MTV. Лепшыя хіты.
13.40. Рэзерв.
13.45. Нядзельнае тэлекафэ.
14.15. Вяскоўцы. Успамінаюць ветэраны.
14.45. Кампазітары Беларусі. А.Літвіноўскі.
◆15.15. "Кур'ер".
* 16.40. "Прыгоды Мюнхаўзена.".
17.00. "Гінес-шоу".
17.30. Дзелавы веснік.
* 17.45. "Чарапашкі ніндзя".
18.10. Дырэктар будаўнічай фірмы "Славена" В.М.Шульгоўскі.
19.10. Тэлекрама.
19.20. Запрашаем на вячоркі.
20.00. Панарама.
20.35. Пяць хвілін на жарты.
20.40. Калыханка.
21.00. Пад купалам Сусвету.
◆21.10. "Вопыты кахання" (Італія).
23.10. Гонкі для Беларусі (формула-юніёр).

Канал "Астанкіна"

8.00. Марафон-15.
8.30. Раным-рана.
9.00. Палігон.
9.30. Пакуль усе дома.
10.00. Ранішняя зорка.
10.50. Пад знакам "пі".
11.35. Вагон 03.
12.10. "Пасля Сталыпіна".
13.05. Шпаргалка.
13.10. "Падводная адысея каманды Кусто".
14.00, 17.15, 22.50. Навіны.
14.20. Дыялог у прамым эфіры.
15.00. Жывое дрэва рамёстваў.
15.05. Акно ў Еўропу. Вядучы Д.Кісялёў.
15.35. Вакзал мары. Ю.Башмет.
16.20. Клуб падарожнікаў.
17.25. Тэлелоцыя.
* 17.40. "Баскетбольная ліхаманка" і інш.
18.35. Бамонд.
18.55. Надвор'е.
◆19.05. "Гаспары".
21.00. Нядзеля.
21.50. Спартыўны уік-энд.
22.10. Баскетбол.
23.40. Каханне з першага погляду.

Канал "Расія"

13.00, 19.00, 22.00. Вестки..
8.25. "Снеданне для чэмпіёнаў".
8.55. Майстры. Міхаіл Глузскі.
9.50. Кліп-антракт. Ю.Кузняцоў.
9.55. Аты-баты...
10.25. Суайчыннікі.
10.55. Чэмпіянат Еўропы па лёгкай атлетыцы.
11.55. Размова на фоне гісторыі.
12.35. Кліп-антракт. С.Лазарава.
12.40. Сялянскае пытанне.
13.20. "Не высечы..."
13.35. Рэтра-шлягер.
14.05. Белая варона.
14.50. Чэмпіянат свету па аўтагонках "Формула-1".
* 17.00. Чароўны свет Дыснея. "Гуфі і яго каманда" і інш.
18.00. Свята кожны дзень.
18.10. Фільм-прэм'ер.
18.25. У Ксюшы.
◆19.25. "Праз дзень".
21.40. Каробка перадач.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. Чэмпіянат Еўропы па лёгкай атлетыцы.

Санкт-Пецярбург

9.00. "Гаючае слова".
* 9.30. "Клемянціна".
10.30. Экспрэс-кіно.
* 10.45. "Віні Пух ідзе ў госці".
11.00. Нядзельны лабірынт.
◆12.35. "Жыццё і прыгоды чатырох сяброў".
13.05. "Тэлескопы". Навукова-папулярны фільм.
13.20. В.Сурыкаў. Пакарэнне Сібіры Ермаком.
13.30. Ад першай асобы.
◆14.15. "Провады белых начэй".
15.40. "Іван Грозны". Балет на музыку С.Пракоф'ева.
17.40. "Джынсавы рок".
18.30. Інфарм ТБ.
18.55. "Вайсковыя персоны". Прэм'ера.
◆19.50. "Салярыс".
22.35. Ваш стыль.
22.40. Ралі-спрынт.

8-ы канал

* 15.00. "Трансформеры".
16.10. "Хроніка катастроф".
16.45. Камедыйнае шоу "Скрытая камера".
* 17.10. "Канёк-гарбунок".
◆18.25. "Кветка страсці".
20.50. Спорт-сакрэт.
◆21.15. Мастацкі фільм.
22.40. Foxy music.

Канал НТВ

◆17.00. "Вялікія прыгоды Робін Гуда".
18.35. "Майстэрства жыць".
* 19.05. "Праметэй".
◆"Паліцэйскі Кэтс і яго сабака". 37-я серыя.
20.00. Вынікі.
◆21.10. Кінакамедыя "Мільёны Брустэра".
23.00. Баскетбол. Чэмпіянат свету ў Канадзе.
23.45. НТВ прадстаўляе: анонс тыдня.

ХАТНІ ЭКРАН

■ 15, панядзелак

Беларускае тэлебачанне

17.30. Навіны.
* 17.40. "Капрызка" і інш.
18.10. Абласныя навіны (Брэст).
18.25. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Камп'ютэрны палігон.
19.15. Аэробіка.
19.45. Дні Славянскай пісьменнасці і культуры. Частка 1-я.
20.30. Кантакт.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. Пяць хвілін на жарты.
21.40. Студыя "Тэлесябрына".
21.45. Спартыўны тэлекур'ер.
22.05. Дні Славянскай пісьменнасці і культуры. Частка 2-я.
22.40. Пад купалам Сусвету.
22.50. НІКа.
23.05. Надвор'е.
◆23.15. "Паласа Сімарана".

Канал "Астанкіна"

17.00, 20.00, 23.20. Навіны.
17.25. Свет сёння.
17.40. Азбука ўласніка.
17.50, 20.35. Надвор'е.
18.00. Гадзіна пік.
◆18.25. "Дзікая ружа".
18.50. "Калі..." Вядучы – У.Познер.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.45. Сустрэчы з А.І.Салжаніцыным.
21.05. Спартыўны агляд.
21.40. Э.Радзінскі: "Загадка магілы царскай сям'і".
22.40. Баскетбол. Чэмпіянат свету. Мужчыны. Фінал.

Канал "Расія"

16.50. Хроніка нацыянальнай палітыкі.
17.20. Свята кожны дзень.
17.30. Выратаванне 911.
18.25. Непазнаны Сусвет.
19.00, 22.00. Вестки.
19.25. Падрабязнасці.
◆19.35. "Знікненне пана Давенхейма".
20.35. Ніхто не забыты.
20.40. Рэпарцёр.
21.00. Без рэтушы.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. Экран крымінальных паведамленняў.
22.45. Анімэтэка.

Санкт-Пецярбург

18.10. Тэлефільм.
18.30, 21.45. Інфарм ТБ.
◆18.55. "Каміла, ці Нераскрытыя тайны".
19.45. "З днём нараджэння, Валерый Гаўрылін".
20.40. Тэлеслужба бяспекі.
20.50. Кансерватар.
21.25. Тэлемагазін.
21.30. Будні.
22.00. Спорт, спорт, спорт...
22.10. Ваш стыль.
◆22.15. "Сабака Баскервіляў". 1-я серыя.

8-ы канал

◆18.00. Карусель".
18.25. "Скрытая камера".
* 18.50. "Вальтрон".
◆19.15. "Хіл Стрыт Блюз".
* 20.05. Мультфільм.
◆20.35. "Марэна Клара".
21.30. "Вось мы... для вас..."
◆21.45. На экране кінакамедыі.

Канал НТВ

17.00. НТВ прадстаўляе: анонс тыдня.
* 17.05. Мультфільм.
17.30. "Энцыклапедыя цудаў, ці Вы жадалі пра гэта даведацца".
18.00, 21.00. Сёння.
18.35. Спартыўная азбука.
◆19.15. "Там, на поўначы".
◆21.35. "Інспектар крымінальнай паліцыі".
22.30. "Часінка".
22.55. "Тэніс у поўнач".

■ 16, аўторак

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Эканамікст.
8.20. Пад купалам Сусвету.
8.30. Надвор'е.
8.40. Пяць хвілін на жарты.
* 8.45. "Чарапашкі ніндзя".
9.10. АВС-клуб.
9.25. Праспект.
9.55. Сустрэча з кампазітарам Р.Гладковым.
◆10.25. "Паласа Сімарана". Фільм 3-ці.
11.40. Дзелавы веснік.
◆11.55. "Час для роздумаў".
13.00. "Еўропа сёння".
◆13.30. "Жыццё па ліміту".
14.50. Літаратурна-музычная кампазіцыя.
16.00. Адпачынак у "Даманава".
16.30. "Нов і К"–топ-10.
17.30. Навіны.
* 17.40. "Урок музыкі" і інш.
18.00. Эканамікст.
18.10. Абласныя навіны (Віцебск).
18.25. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Мост.
19.30. Расказвае жыхарка партызанскай зоны Ушацкага раёна Марыя Рыгораўна Трафімава.
19.55. Праблема сёння – імянныя прыватызацыйныя чэкі.
* 20.10. "Ліса".
20.25. Пяць хвілін на жарты.
20.30. Кантакт.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
◆21.35. "Маё каханне, мой смутак".
22.35. Пад купалам Сусвету.
22.45. НІКа.
23.00. Гран-пры "Віцебск-94".
23.30. Надвор'е.

Канал "Астанкіна"

7.00, 10.00, 15.00, 17.00, 20.00, 22.55. Навіны.
8.00. Агляд рынку нерухомасці.
8.15. Пагляздзі, паслухай...
◆8.40. "Дзікая ружа".
* 9.35. "Дзень добры, цёця ліса!"
9.45. Справа.
* 15.25. "Вайна гобатаў".
15.50. "Паміж намі, дзяўчынкамі...
16.05. Рок-урок.
16.40. За кулісамі. Пенсіі, якіх не хапае.
17.25. Дакументы і лёсы.
17.40. Знак пытання.
17.50, 20.35. Надвор'е.
18.00. Гадзіна пік.
◆18.25. "Дзікая ружа".
18.50. Тэма.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.45. З першых рук.
◆21.00. "Сабакі" (Францыя).
23.05. Тэлешоу "50х50".

Канал "Расія"

6.00, 11.00, 15.00, 19.00, 22.00. Вестки.
7.00. Час дзелавых людзей.
7.30. Міні-бенефіс Усевалада Ларыёнава.
8.00. Навіны Эй-бі-сі.
8.25. Ранішні канцэрт.
8.45. Без рэтушы.
9.40. Тэлегазета.
9.45. "Любая Саюза Лідзія Смірнова".
10.35. Кліп-антракт. А.Новікаў.
10.40. Сялянскае пытанне.
15.20. "Ад трох да сямі". 1-я частка.
15.50. Там-там навіны.
16.05. Ваенны кур'ер.
16.20. "Як жывеш, Уфа?"
16.50. Фільм-прэм'ер.
17.05. Гаспадар.
17.40. Свята кожны дзень.
17.50. Рускія ў Турцыі.
18.10. L-клуб.
19.25. Падрабязнасці.
19.35. Я – лідэр.
◆20.05. "Неба над Берлінам" (Заходні Берлін–Францыя). 1-я серыя.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
◆22.35. "Неба над Берлінам". 2-я серыя.

Санкт-Пецярбург

12.00, 14.30, 18.30, 21.45. Інфарм ТБ.
12.10. Чароўная лінія.
12.25. "Нямецкая хваля".
13.00. Хуткая дапамога.
◆13.30. "Каміла, ці Нераскрытыя тайны".
14.15. Тэлемагазін.
* 14.20. "Пра маленькую дзяўчынку і аўтамабіль".
◆14.45. "Трактарысты-2".
* 15.15. "Прыгоды капітана Урунгеля".
17.10. Пісьмы з Яраслаўля.
17.40. Ваша права.
* 18.10. "Зялёная казка".
* 18.55. "Прытча аб рамонках".
◆19.05. "Каміла, ці Нераскрытыя тайны".
◆19.50. "Запіскі вар'ята".
20.45. Тэлеслужба бяспекі.
20.55. Аранж-ТБ. "Страказа".
21.25. Тэлемагазін.
21.30. Будні.
22.00. Спорт, спорт, спорт...
22.10. Ваш стыль.
◆22.20. "Сабака Баскервіляў". 2-я серыя.

8-ы канал

◆18.00. "Карусель".
18.25. Студыя "ІНТЭКС": "Навіны".
* 18.40. "Вальтрон".
◆19.05. "Лабірынт правасуддзя".
* 19.55. Мультфільм.
◆20.30. "Марэна Клара".
21.20. БАНТ. Рэпартаж.
21.30. Шанц-прыз.
◆21.45. На экране фантастыка.

Канал НТВ

* 17.00. Мультфільм.
17.30. "Энцыклапедыя цудаў, ці Вы жадалі пра гэта даведацца".
18.00, 21.00. Сёння.
18.35. Спартыўны калейдаскоп.
◆19.15. "Рыф-раф".
◆21.35. "Інспектар крымінальнай паліцыі".
22.30. "Часінка".
22.55. "Матадор" Канстанціна Эрнста.

■ 17, серада

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.20. Надвор'е.
8.30. Пяць хвілін на жарты.
8.35. Іскрыся, мая аперэта.
◆9.05. "Маё каханне, мой смутак".
10.05. Аэробіка.
10.35. "Што на свеце пачуваецца..."
11.35. Сустрэча з Героямі Сацыялістычнай Працы калгаса "Аснежыцкі" Пінскага раёна.
12.05. Роднае слова. Тэлечасопіс.
12.35. Відзьма-нявідзьма.
◆13.35. "Новыя прыгоды Янкі пры двары караля Артура". 1-я і 2-я серыі.
16.10. Кінаканцэрт.
17.00. "Пра бурага мядзведзя". Тэл.д/ф.
17.30. Навіны.
* 17.40. "Калі ласка!" і інш.
18.10. Абласныя навіны (Гомель).
18.25. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. "Крок". "Карамболь".
19.30. Дзелавы партнёр.
20.00. Расказ аб нашчадкаў Парфірыя Іванова.
20.25. Пяць хвілін на жарты.
20.30. Кантакт.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
◆21.35. "Маё каханне, мой смутак".
22.35. Сустрэча з тэатрам "Маскі шоу".
23.50. НІКа.
23.45. Пад купалам Сусвету.
23.55. Надвор'е.

Канал "Астанкіна"

7.00, 10.00, 15.00, 17.00, 20.00, 23.10. Навіны.
8.00. Расійскі дайджэст.
* 8.15. "Снегапад з халадзільніка".
◆8.30. "Дзікая ружа".
8.55. Клуб падарожнікаў.
9.45. Дзелавы веснік.
* 15.25. "Вайна гобатаў".
15.50. На балі ў Папялушкі.
* 16.05. "Лятаючы дом".
16.40. Кампанія "Мір".
17.25. Свет сёння.
17.40. Тэхнадром.
17.50, 20.35. Надвор'е.
18.00. Гадзіна пік.
◆18.25. "Дзікая ружа".
18.50. Кінапанарама.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.45. Маналог.
◆21.00. "Пасвячэнне ў любоў".
22.20. Футбол. Таварыскаая сустрэча. Зборная Аўстрыі – зборная Расіі.

Канал "Расія"

6.00, 11.00, 15.00, 19.00, 22.00. Вестки.
7.00. Час дзелавых людзей.
7.30. Добрай раніцы. "Снеданне для чэмпіёнаў".
8.00. Навіны Эй-бі-сі.
8.30. Ранішні канцэрт.
◆8.45. "Санта-Барбара".
9.35. Тэлегазета.
9.40. Студыя "Рост".
9.55. Пілігрым.
10.40. Сялянскае пытанне.
15.20. "Ад трох да сямі". 2-я частка.
15.50. Там-там навіны.
16.05. Далёкі Усход.
16.50. М-трэст.
17.05. "Падарожжа ў Біблію".
17.35. З залы Вярхоўнага суда РФ.
17.50. Свята кожны дзень.
18.05. Данское казацтва.
19.25. Падрабязнасці.
◆19.35. "Санта-Барбара".
20.25. Сам сабе рэжысёр.
21.00. Зона песні.
* 21.45. "Нараджэнне Эрота".
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. Экзотыка.

Санкт-Пецярбург

12.00, 14.30, 18.30, 21.45. Інфарм ТБ.
12.10. Чароўная лінія.
12.25. "Нямецкая хваля".
13.00. Хуткая дапамога.
◆13.30. "Каміла, ці Нераскрытыя тайны".
14.15. Тэлемагазін.
* 14.20. "Бач ты, масленіца".
◆14.45. "Салярыс". 1-я і 2-я серыі.
17.30. Урок нямецкай мовы.
17.45. Спявае М.Кандрацюк.
* 18.10. "Добрая казка".
* 18.55. "Гэта што яшчэ такое".
◆19.05. "Каміла, ці Нераскрытыя тайны".
19.50. "Брава, артыст!" Выконвае З.Шарко.
20.05. Блеф-клуб.
20.45. Тэлеслужба бяспекі.
20.55. "Як здраджваюць Расіі". Вядучы – В.Праўдзюк.
21.20. Тэлемагазін.
21.25. Будні.
22.00. Спорт, спорт, спорт...
22.10. Ваш стыль.
◆22.20. "Цені знікаюць апоўдні". 4-я серыя.

8-ы канал

◆18.00. "Карусель".
* 18.25. "Вальтрон".
◆18.50. "Хіл Стрыт Блюз".
* 19.40. Мультфільм.
◆20.10. "Марэна Клара".
21.00. Шанц-прыз.
21.30. Гарадскі гадзіннік.
◆21.55. Дэтэктыў... Баявік...

Канал НТВ

* 17.00. Мультфільм.
17.30. "Энцыклапедыя цудаў, ці Вы жадалі пра гэта даведацца".
18.00 і 21.00. Сёння.
* 18.35. "Дванаццатая ноч".
◆19.10. "Смутак Веранікі Фос".
◆21.35. "Інспектар крымінальнай паліцыі".
22.30. "Часінка".
22.55. "Кафэ "Абломаў".

■ 18, чацвер

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.20. Надвор'е.
8.30. Пяць хвілін на жарты.
8.35. Фільм-канцэрт.
◆9.05. "Маё каханне, мой смутак".
10.05. Міжнародныя спаборніцтвы па канкуру. 1-ы этап. Слуцкі раён.
10.50. "Граф Люксембруг". Фільм-аперэта.
13.05. "Дзе яно, каралеўства Лябедзія?", "Мара". Д/ф.
* 14.25. "Кошчын дом", "Акаіро", "Дзядулева дудачка".
◆15.10. "Выбар". 1-я і 2-я серыі.
17.30. Навіны.
17.40. Фільм-канцэрт.
18.10. Абласныя навіны (Гродна).
18.25. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Зачытайце маё пісьмо...
19.05. Гаспадар.
19.40. Фільм-канцэрт.
20.20. Пяць хвілін на жарты.
20.30. Кантакт.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
◆21.35. "Маё каханне, мой смутак".
22.35. Пад купалам Сусвету.
22.45. НІКа.
23.00. "Крок". Студыя "Формула".
0.20. Надвор'е.

Канал "Астанкіна"

7.00, 10.00, 15.00, 17.00, 20.00, 23.20. Навіны.
8.00. Агляд рынку нерухомасці.
* 8.15. "Наваселле ў браткі Труса".
◆8.40. "Дзікая ружа".
9.05. "Жыццё заапаркаў" (ЗША).
9.45. Прадпрымальнік.
15.25. "Вайна гобатаў".
* 15.50. Мульцітролія.
16.05. ...Да 16 і старэйшым.
16.40. Планета. Пані ўласнасць.
17.25. Дакументы і лёсы.
17.40. Загадка СБ.
17.50, 20.30. Надвор'е.
18.00. Гадзіна пік.
◆18.25. "Дзікая ружа".
18.50. Палацавыя тайны Кабула.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.40. Масква–Крэмль.
21.00. Лато "Мільён".
◆21.30. "Пачуй маю песню" (Вялікабрытанія).
23.30. Максіма.

Канал "Расія"

6.00, 11.00, 15.00, 19.00, 22.00. Вестки.
7.00. Час дзелавых людзей.
7.30. Сам сабе рэжысёр.
8.00. Навіны Эй-бі-сі.
8.30. Паехалі.
◆8.40. "Санта-Барбара".
9.30. Тэлегазета.
9.35. Ранішні канцэрт.
9.50. Зусім сакрэтна.
10.40. Сялянскае пытанне.
15.20. Студыя "Рост".
15.50. Там-там навіны.
16.05. Панове-таварышы.
16.20. Новая лінія.
17.05. Будні.
17.45. Свята кожны дзень.
17.55. У свеце аўта- і мотаспорту.
18.25. Свая гульня.
19.25. Падрабязнасці.
◆19.35. "Санта-Барбара".
20.25. Пяць хвілін аб добрым жыцці.
20.30. Шостае пачуццё.
21.05. Сола.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. Экран крымінальных паведамленняў.
22.45. Балет Санкт-Пецярбурга.
23.15. Арт-абстрэл.

Санкт-Пецярбург

12.00, 14.30, 18.30, 21.45. Інфарм ТБ.
12.10. Чароўная лінія.
12.25. "Нямецкая хваля".
13.00. Хуткая дапамога.
13.30. "Паўлава-на Ацэ". Д/ф.
13.45. "Еўрапейскі калейдаскоп".
* 14.15. "Ранішняя песенька".
◆14.45. "Круг".
16.20. "Папялушка". Фільм-балет.
17.40. Рэформа і ўлада.
* 18.10. "Разбойнікі і музыканты".
18.55. Парады садаводам.
◆19.05. "Іван Васільевіч мяняе прафесію".
20.45. Тэлеслужба бяспекі.
20.55. О-ля-ля!
21.25. Тэлемагазін.
21.30. Па ўсёй Расіі.
22.00. Спорт, спорт, спорт...
22.10. Ваш стыль.
22.20. Вячэрні звон. Музычны канал.

8-ы канал

◆18.00. "Карусель".
* 18.25. "Вальтрон".
◆18.50. "Лабірынт правасуддзя".
* 19.40. Мультфільм.
20.10. Цыркавое прадстаўленне (Кітай).
20.40. "Свята ў паветры".
20.50. "Як справы, старына?"
21.20. БАНТ. Рэпартаж.
◆21.30. Дэтэктыў... Баявік...

Канал НТВ

* 17.00. Мультфільм.
17.30. "Энцыклапедыя цудаў, ці Вы жадалі пра гэта даведацца".
18.00, 21.00. Сёння.
18.35. "Такое спартыўнае жыццё".
◆19.25. "Кампанія вар'ятаў".
◆21.35. "Інспектар крымінальнай паліцыі".
22.30. "Часінка".
◆23.00. "Саламея".

■ 19, пятніца

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Эканамікст.
8.20. Пад купалам Сусвету.
8.30. Надвор'е.
8.40. Пяць хвілін на жарты.
8.50. Фільм-канцэрт.
◆9.20. "Маё каханне, мой смутак".
10.20. "Крок". "Карамболь".
10.50. Рок-айленд-шоу.
11.50. Музыка Мравінскага.
13.15. "Гімназісты". Д/ф.
◆14.05. "Кахай і вер" (Індыя).
* 16.25. "Следства вядуць Калабкі".
16.40. Міжнародныя спаборніцтвы па канкуру. 2-гі этап.
17.30. Навіны.
* 17.40. Мультфільмы.
18.00. Эканамікст.
18.10. Абласныя навіны (Магілёў).
18.25. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Рэпартаж са святкавання Дня металурга ў г.Жлобіне.
20.00. Кінанарыс.
20.15. "Тэлесябрына".
20.25. Пяць хвілін на жарты.
20.30. Кантакт.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
◆21.35. "Паны авантурысты".
23.05. НІКа.
23.20. Ірына Мірашнічэнка і яе сябры.
0.20. Пад купалам Сусвету.
0.30. Надвор'е.

Канал "Астанкіна"

5.30. Раніца.
7.00, 10.00, 15.00, 17.00, 20.00, 23.00. Навіны.
7.15. Працяг праграмы "Раніца".
8.00. Новы старт.
8.15. Сарока.
◆8.40. "Дзікая ружа".
* 9.05. "Кропля".
9.15. Дапамажы сабе сам.
9.45. Бізнес-клас.
◆15.25. "Пра Чырвоную Шапачку". 2-я серыя.
* 16.35. "Слон і пеначка".
16.50. Азбука ўласніка.
17.25. Чалавек і закон.
17.55, 20.35. Надвор'е.
18.00. "Тры дні і тры гады". Д/ф.
◆18.25. "Дзікая ружа".
18.50. Поле цудаў.
19.40. Добрай ночы, малышы!
◆20.45. "На двайны паварот" (Францыя).
22.25. Палітбюро.
23.10. Музагляд.
23.50. Аўта-шоу.
0.05. Праграма "Х".

Канал "Расія"

6.00, 11.00, 15.00, 19.00, 22.00. Вестки.
7.00. Час дзелавых людзей.
7.30. Рэтра-шлягер.
8.00. Навіны Эй-бі-сі.
8.30. Паехалі.
8.40. Кліп-антракт. Н.Штурм.
◆8.45. "Санта-Барбара".
9.35. Тэлегазета.
9.40. "Таганскае танга".
10.40. Сялянскае пытанне.
15.20. "Глядзі на мяне, як на роўню".
15.50. Там-там навіны.
16.05. Новая лінія.
◆16.50. "Зноў маладыя". 2-я серыя.
17.45. Свята кожны дзень.
17.55. "У даўніну і цяпер". Д/ф.
* 18.05. "Ой, куды мы заляцелі?".
18.25. "Калі мы былі маладыя...".
19.25. Падрабязнасці.
◆19.35. "Санта-Барбара".
20.30. "Ля возера. Праз тры гады".
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
◆22.35. "Прамая трансляцыя".

Санкт-Пецярбург

12.00, 14.30, 18.30, 21.45. Інфарм-ТБ.
12.10. Чароўная лінія.
12.25. "Нямецкая хваля".
13.00. Хуткая дапамога.
13.30. Спатканне з Тэрпсіхорай.
◆14.45. "Іван Васільевіч мяняе прафесію".
16.20. Тэлевізійны фільм.
* 17.00. Мультфільм з субцітрамі.
* 18.10. "Лясныя казкі".
* 18.55. Мультфільм для дарослых.
◆19.05. "Кінфія".
◆20.00. "Драма ў цырульні". Кароткаметражны фільм.
20.15. "Ад першай асобы". Ю.Болдыраў.
20.45. Тэлеслужба бяспекі.
20.55. Футбол. Кубак "19 жніўня".
21.25. Тэлемагазін.
21.30. Будні.
22.00. Спорт, спорт, спорт...
22.10. Ваш стыль.
◆22.20. "Ямы" (Францыя).

8-ы канал

◆18.00. "Карусель".
18.25. Кубак "Поршэ". Вялікабрытанія.
* 18.35. "Вальтрон".
19.00. "Бітва пры Куладэне" з цыкла "Гістарычныя бітвы".
* 20.00. Мультфільм.
20.30. БАНТ. Рэпартаж.
20.40. Foxy music.
◆21.30. Мастацкі фільм.

Канал НТВ

* 17.00. Мультфільмы.
17.30. "Энцыклапедыя цудаў, ці Вы жадалі пра гэта даведацца".
18.00, 21.00. Сёння.
18.35. "Футбольны клуб".
◆19.25. "ЧП раённага маштабу".
◆21.35. "Інспектар крымінальнай паліцыі".
22.30. "Часінка".
◆23.00. "Пах драпежнікаў".

■ 20, субота

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.20. Надвор'е.
8.30. Пяць хвілін на жарты.
◆8.35. "Паны авантурысты".
10.05. Здароўе.
10.40. Паказвае Брэст.
* 11.40. "Лулу – анёл кветак".
12.15. Сталіца.
12.35. Агмень. Аб жыцці беларускага замежжа.
13.10. А.Касона. "Дрэвы паміраюць стоячы". Спектакль.
16.20. Дзесяць запаведзяў. Перадача 12-я.
16.50. Кінанарыс.
17.00. Творчасць Уолта Дыснея.
17.30. "Адрынуты". Д/ф.
18.20. Метраном.
* 19.10. "Чарапашкі ніндзя".
19.35. "Нов і К"-топ-10.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. Пяць хвілін на жарты.
21.40. Пад купалам Сусвету.
◆21.50. "Ніягара".
23.25. "Каскад".
23.40. Відзьма-нявідзьма.

Канал "Астанкіна"

6.30. Суботняя раніца дзелавога чалавека.
7.15. Спорт-шанц.
7.45. Слова пастара.
8.00. "Марафон-15" – малышам.
8.30. Тэлерадыёкампанія "Мір".
10.00. Ранішняя пошта.
10.30. Я – жанчына.
11.00. Навіны культуры.
11.10. Смак.
11.25. "Пераадоленне".
◆11.55. "Ваенна-палявы раман".
13.25. Тэлескоп.
14.00, 23.00. Навіны.
14.20. Лабірынт. "Ва ўсіх на вуснах".
◆14.50. "Кэтвізл".
15.25. Грай, гармонік!
16.10. "Над магілай запалім свечку?". Тэлевізійнае пісьмо Г.Баравіка.
16.20. У свеце жывёл. "Жыццё заапаркаў". Тэлесерыял.
17.00. Брэйн-рынг.
17.55. Да і пасля...
◆18.45. "Айвенга". 1-я серыя (ЗША).
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны плюс.
20.35, 23.10. Надвор'е.
◆20.45. "Камісар". 9-я серыя (ЗША).
21.45. Смехапанарама.
22.25. Астралябія.

Канал "Расія"

7.00, 13.00, 19.00, 22.00. Вестки.
* 7.25. Мульці-пульці.
7.45. Студыя "Рост". "Аднойчы...".
8.15. Тэлеэрудыт.
8.20. Пілігрым.
9.05. Смачна, вельмі смачна.
9.15. "Маленне аб кошках і сабаках".
9.25. Музыка ўсіх пакаленняў.
10.00. Зваротны адрас.
10.45. Правінцыяльныя пісьмы.
◆11.15. "Мемента моры".
12.40. Сялянскае пытанне.
13.20. Ізабэль.
14.05. Ю.Кацін-Ярцаў. Памяці майстра.
14.50. Зоркі Амерыкі.
15.20. Футбол без граніц.
* 16.15. "Мячы свабоды" (ЗША).
17.15. Вуснамі дзіцяці.
17.45. Тэлеэрудыт.
17.50. Свята кожны дзень.
18.00. Аншлаг і К.
◆19.25. "Два байцы".
* 21.05. "Што там пад маскай?".
21.25. Маскі-шоу.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. Праграма "А".
◆23.35. "Плоць".

Санкт-Пецярбург

9.00. "Тэлескоп". Нав.-пап.фільм.
9.30. Чароўная лінія.
9.45. "Ямы" (Францыя).
11.15. Інтэрпрэтацыя. А.М.Скрабін.
11.45. "Мікалай Акімаў". Фільм-манаграфія.
13.00. Хуткая дапамога.
◆13.30. "Гамлет".
* 16.00. "Марыяна першая".
16.25. Аўтапілот.
16.40. "Занялалае каралеўства". Спектакль.
* 18.05. "Чаму сланы?".
18.30, 21.45. Інфарм ТБ.
18.55. Экспрэс-кіно.
◆19.15. "Страсці" (Італія).
20.45. Футбол. Кубак "19 жніўня".
21.15. "Дон Жуан". Фільм-балет.
22.00. Ваш стыль.
◆22.10. "Цені знікаюць апоўдні". 5-я серыя.

8-ы канал

◆15.00. "Майстэрства кунфу".
16.30. Прапаведнік Кенет Коўпленд.
* 17.00. "Трансформеры".
◆17.50. "Заліў Небяспечны".
18.20. "Трыумф Напалеона пры Аўстэрліцы" з цыкла "Гістарычныя бітвы".
◆19.20. "Кветка страсці".
20.50. Фірма "Кедберн" і ММ-4 прадстаўляюць музычную праграму.
◆21.50. Мастацкі фільм.

Канал НТВ

* 17.00. Мультфільм.
17.10. "Трэцяе вока".
18.00. Сёння.
◆18.35. "Ключы ад форта Байярд".
19.55. Мультфільм.
◆"Паліцэйскі Кэтс і яго сабака".
21.00. "Надоечы".
21.50. Аўтаспорт: вышэйшыя дасягненні.

■ 21, нядзеля

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.20. Пяць хвілін на жарты.
8.25. Слова да чалавека.
◆8.55. "Ніягара".
10.30. Беларускі тур.
* 10.50. "Чарапашкі ніндзя".
11.15. Пра шахматы і шахматыстаў.
11.45. Нядзельная пропаведзь.
11.55. Аэробіка.
12.25. АВС-клуб.
12.40. MTV. Лепшыя хіты.
13.10. "Праспект".
13.40. Залатая карэта.
* 14.40. "Плюх і Пліх", "Каменныя музыкі".
15.00. Тры апельсіны.
15.20. Існасць.
16.15. Гісторыя ДАВТа Беларусі.
◆17.15. "Дзяўчына без адраса".
18.40. "Гінес-шоу".
19.10. Дзелавы веснік.
* 19.30. "Чарапашкі ніндзя".
20.00. Панарама.
20.35. Пяць хвілін на жарты.
20.40. Калыханка.
21.00. Пад купалам Сусвету.
◆21.10. "Цудоўны лістапад" (Італія).
22.55. Футбол. Чэмпіянат Беларусі. КІМ (Віцебск) – "Дынама" (Брэст). 2-гі тайм.

Канал "Астанкіна"

7.15. Алімпійская раніца.
7.50. Спортлато.
8.00. Марафон-15.
8.30. Раным-рана.
9.00. Палігон.
9.30. Пакуль усе дома.
10.00. Ранішняя зорка.
10.55. Пад знакам "пі".
11.40. Малыя гарады Расіі.
12.10. "Пасля Сталыпіна".
* 13.00. "Шэсць вясёлых пінгвінят".
13.10. "Падводная адысея каманды Кусто".
14.00, 17.20, 23.00. Навіны.
14.20. Тэлерадыёкампанія "Мір".
15.05. Жывое дрэва рамёстваў.
15.10. Амерыка з М.Таратутам.
15.45. Вялікі тэатр. Дні і вечары.
16.30. Клуб падарожнікаў.
17.30. Тэлелоцыя.
* 17.45. "Баскетбольная ліхаманка", "Сапраўдныя паляўнічыя на прывіды".
18.45. Бамонд.
19.00. Надвор'е.
19.05. КВЗ-94. Кубак чэмпіёнаў. АДУ–НДУ.
21.00. Нядзеля.
21.50. Свята авіяцыі ў Тушыне.
23.20. Каханне з першага погляду.
23.10. Сёння.

Канал "Расія"

7.00, 13.00, 19.00, 22.00. Вестки.
7.55. Дзіцячы тэлевізійны тэатр. "Драўляны рыцар".
9.25. Добрай раніцы, Еўропа.
9.55. Аты-баты.
10.25. "Успамінаючы Уцёсава...".
* 11.25. Ура, канікулы! "Бегемот Гуга".
12.40. Шэсць сотак.
13.20. Не высечы...
13.35. Уручэнне Б.Ахмадулінай Пушкінскай прэміі.
14.05. ХХ стагоддзе ў кадры і за кадрам. "Чалавек з тысяччу твараў: Алек Гінес".
14.50. У свеце жывёл.
15.45. Мір і вайна.
16.15. Музычна-забаўляльная праграма.
* 17.05. "Гуфі і яго каманда", "Чорны плашч".
18.00. Свята кожны дзень.
18.10. Каробка перадач.
18.25. "Гарадок".
◆19.25. "Венгерскі набоб".
21.25. У Ксюшы.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. Поўня.

Санкт-Пецярбург

8.50. Гаючае слова. Праграма-набажэнства.
* 9.20. "Клемянціна".
9.50. Экспрэс-кіно.
10.05. "Пабочныя дзеці Антона Веберна". Тэл.фільм (Францыя). 2-я частка.
11.00. Нядзельны лабірынт.
12.35. "Фантазія мінулых часоў". Прэм'ера студыі "Лентэлефільм".
13.35. "Каменная кветка". Балет ДАВТа.
◆15.30. "Чарцяня".
16.45. Казка за казкай.
17.40. Ралі-спрынт.
* 18.00. Мультфільмы.
18.30. Інфарм ТБ.
◆18.55. "Мігранты".
20.30. Канцэрт памяці Віктара Рэзнікава.
22.00. Ваш стыль.
22.05. Адамаў яблык.

8-ы канал

* 15.00. "Трансформеры".
◆16.10. "Дзеці кукурузы".
◆17.45. "Балада пра каханне і неба".
◆18.15. "Кветка страсці".
20.35. Спорт-сакрэт.
21.00. "Асцерагайцеся блудніцы".
22.40. Foxy music.

Канал НТВ

◆17.00. "Мафусаіл".
18.55. "Майстэрства жыць".
◆19.25. "Паліцэйскі Кэтс і яго сабака".
20.00. Вынікі.
◆21.10. "Куіглі-аўстраліец".
23.10. Чэмпіянат свету па веласпорту.
23.55. НТВ прадстаўляе: анонс тыдня.

Каб зэканоміць ваш час:
◆ мастацкія фільмы
* мультфільмы

КІНААФІША МІНСКА

13—14 жніўня

«МАСКВА»: "Пацукі, ці Начная мафія" – 13.00 (л). "Далёкая краіна" (2 с.) – 14.50, 17.10. "Прыдуркі ў Беверлі-Хілз" – 19.30, 21.20. Шоу "Парадыз" (13 жніўня) – 23.00. Інф.-музычная праграма (14 жніўня) – 22.00.

«КАСТРЫЧНІК»: "Прыдуркі ў Беверлі-Хілз" – 14.00 (14-га – л), 17.40, 19.20. "Луна-парк"*** – 15.40. "Далёкая краіна" (2 с.) – 21.00. "Макс-шоу" – 21.30.

«АЎРОРА»: "Давід і Сэндзі" (д) – 13.30. "Брудная бялізна" – 14.00 (л), 16.00, 18.00, 19.30, 21.10. "Дэтэктыў Кід" – 15.30. "Народжаны забіваць"**** – 17.20, 19.10, 21.00.

«БЯРЭСЦЕ»: "Прыватны курорт"*** – 12.00, 16.00, 19.30. "Шэльма ў чорным"**** – 14.00, 17.40, 21.10. "Кат з Кабабланкі" – 15.00, 16.30, 20.00, 21.40. "Народжаны забіваць"**** – 11.30 (л – толькі 13-га), 18.10. "Я абяцала, я пайду..." – 13.10.

«ВІЛЬНЮС»: "Жыкіны мемуары"*** – 12.00, 17.00, 22.00 (н). "Глушыцель"** – 13.30 (14-га – л), 20.30. "Свавольнік з псіхушкі"*** – 15.00, 18.30. Інф.-пацяшальная праграма (13-га) – 20.30.

«ДРУЖБА»: "Робат-паліцэйскі-2" – 14.00 (14-га – л), 17.40, 21.20. "Прынц з Нью-Йорка" – 16.00, 19.40.

«ПАРТЫЗАН»: "Далёкая краіна" (2 с.) – 14.00, 17.40, 21.30. "Бай-бай, бэбі"*** – 16.10, 20.00.

«ПЕРАМОГА»: "Кат з Кабабланкі" – 13.00, 16.10, 17.40. "Народжаны забіваць"**** – 14.30, 19.10. Інф.-пацяшальная праграма – 21.00.

«САЛЮТ»: "Далёкая краіна" (2 с.) – 13.30, 15.45, 19.30. "Бай-бай, бэбі"*** – 12.00, 18.00. "Смяротны заклад" (аматарам кікбоксінга)*** – 21.45 (да Дня будаўніка – д.ф."Вуліца Росі").

«СУЧАСНІК»: "Мужчынскі зігзаг" – 14.40 (л). "Шалёныя ночы Клеапатры"***** – 16.00, 17.40, 19.20, 21.00.

«БЕЛАРУСЬ»: "Іспанская ружа"**** – 10.30, 13.50, 17.10, 20.30. "Кібарг-паліцэйскі"*** – 12.10, 15.30, 18.50, 20.40. "Народжаны забіваць"**** – 10.50, 14.00, 17.20, 19.00. "Блакітны гром" – 12.20. "Прывід"*** – 15.30.

«КІЕЎ»: "Кібарг-паліцэйскі"** – 13.00 (л – толькі 13-га), 14.50. "Небяспечная гульня"**** – 16.30, 18.10, 19.50, 21.20.

«КАМСАМОЛЕЦ»: "Вораг мой" (д) – 10.30. "Прынц з Нью-Йорка" – 12.00, 15.30, 17.10, 18.50, 20.30. "Твая воля, Божа!" – 14.00. "Палёт чорнага анёла"**** – 15.00, 19.30, 21.10. Зала індыйскага фільма: "Як тры мушкецёры" (2 с.) – 17.00.

«МІР»: "Начныя ястрабы"*** – 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00. "Тыдзень старшакласнікаў"*** – 13.00, 17.00. "Прынц з Нью-Йорка" – 15.00, 19.00, 20.40. Відэазала: "Пачвара" – 15.30, 17.30, 19.30.

«ПІЯНЕР»: Да Дня будаўніка – д.ф."Пабудаваць дом" (14-га) – 10.00. "Баль казак" (д) – 10.30. "Непераможная нага" (д) – 13.40. "Кібарг-паліцэйскі"** – 12.00, 15.20. "Запрашаем у паўналецце" – 17.00, 18.40. Танц.-пацяшальная праграма – 20.30.

«РАКЕТА»: "Інтэрпол" – 14.00, 17.30, 20.50. "Эмануэль"***** – 15.50, 19.10.

НАДВОР'Е

Сёння днём па рэспубліцы чакаецца пераменная воблачнасць, кароткачасовыя дажджы, навальніцы. Тэмпература паветра ў Магілёве, Віцебску – +20–+22°, Гродна, Мінску – +22–+24°, Брэсце, Гомелі – +23–+25°. У наступныя двое сутак – воблачна з праясненнямі, месцамі – кароткачасовыя дажджы, навальніцы. Тэмпература паветра ноччу – +10–+15°, 15-га па поўдні – +7–+12°, днём – +18–+23°, па поўдні – +25°.

Валянціна СКРЭБЕЦ, інжынер-сіноптык Белгідрамета.

Дзяжурны рэдактар Сяргей БАЛЦЭВІЧ. Стыльрэдактар Валянціна СКАРЫНКІНА.

Заснавальнікі: ЦК СМБ, калектыў рэдакцыі газеты "Чырвоная змена".
Выдавец: газетна-выдавецкае закрытае акцыянернае таварыства "Маладняк", 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
Газета ўзнагароджана ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга. Набрана і звярстана ў наборна-выдавецкім бюро "ЧЗ".
Друкарня выдавецтва "Беларускі Дом друку", 220013, г.Мінск, пр. Ф. Скарыны, 79.
Выходзіць у аўторак, чацвер і суботу.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў. Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не падзяляючы пункту гледжання аўтара.
Час падпісання ў друк: па графіку – 19.20, падпісана – 19.20.
М. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
Індэкс 63129. Тыраж 45 000. Зак. 88.

АДРАС РЭДАКЦЫІ:
220013 г.МІНСК, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная – 68-26-27; намеснікі галоўнага рэдактара – 32-12-82, 68-29-45; сакратарыят – 68-29-28; аддзел палітыкі – 68-25-55; аддзел эканомікі і сацыяльных праблем – 68-28-52; аддзел культуры і маральна-этычнага выхавання – 68-29-56; аддзел пісьмаў і вывучэння грамадскай думкі – 68-28-32; аддзел інфармацыі і аглядальнікі – 68-29-26; аддзел ілюстрацыі – 68-27-74, 68-25-41; ул. кар. па Брэсцкай вобл. – (01622) 5-57-57, ул. кар. па Віцебскай вобл. – (02132) 2-36-37.
РЭКЛАМНАЯ СЛУЖБА – тэл.68-27-21, 68-29-45. Факс: 32-21-03.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ:
Сяргей БАЛЦЭВІЧ (адказны сакратар), Валянцін БАРЫСЕВІЧ, Валерый ВАРАНЕЦКІ, Валерый ІВАНОЎ, Мікалай ЛАРКОВІЧ, Віктар ЛЮКОВІЧ, Алесь МАСАРЭНКА, Станіслаў НІЧЫПАРОВІЧ, Аляксандр САЛАМАХА (першы нам.галоўнага рэдактара), Павел СІМАНАЎ (нам.галоўнага рэдактара, дырэктар агенцтва "ЧЗ-інфарм"), Алег СЛУКА, Наталля СТРАЛКОВА, Кузьма ШАПЛЫКА, Вольга ШАЎКО, Майя ШЭНДРЫК.

Галоўны рэдактар Уладзімір БЕЛЬСКІ